

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

יישום תיקון 11 לחוק החינוך המיוחד

שירותי חינוך מיוחדים לתלמידים עם צרכים מיוחדים

חוברת מידע עבור:

- ✓ מפקחים ומנהלים בחינוך הרגיל ובחינוך המיוחד
- ✓ צוותים חינוכיים
- ✓ יושבי ראש, מנהלי מחלקות חינוך וחברים בוועדת זכאות ואפיון
- ✓ יושבי ראש וחברים בדיוני הצוות הרב-מקצועי
- ✓ יושבי ראש וחברים בוועדת השגה
- ✓ מנהלים ורכזי חינוך מיוחד בשפ"ח

תוכן עניינים

עמ' 4

מבוא

עמ' 5

פרק א' דיון בצוות רב-מקצועי - קישור לפרק א

- א-1 תוכניות התערבות ותמיכה ממשאבי החינוך הרגיל
- דיון בצוות רב-מקצועי:
- א-2 דיון בצוות רב-מקצועי לבחינה ולקביעת זכאות מסל השילוב המוסדי
- א-3 דיון בצוות רב-מקצועי לקביעת הרכב סל שירותים לתלמידים שזכאותם נקבעה בוועדת זכאות ואפיון

עמ' 14

פרק ב' ועדת זכאות ואפיון – קישור לפרק ב

- ב-1 עבודת הוועדה
- ב-2 היערכות לקראת ועדת זכאות ואפיון
- ב-3 תהליך הדיון בוועדת זכאות ואפיון וקבלת ההחלטות
- ב-4 דיון באגף א' חינוך מיוחד – בחינת זכאות לתלמיד שמחלתו אינה מופיעה ברשימת המחלות הנדירות

עמ' 32

פרק ג' סל אישי לתלמיד שזכאותו לשירותי חינוך מיוחדים אושרה במעמד ועדת זכאות ואפיון

- ג-1 פירוט סוגי התמיכות
- ג-2 דגשים לקביעת הרכב סל השירותים
- ג-3 אפשרויות ליישום תמיכה מסוג הוראה/טיפול
- ג-4 תוכנית אישית

עמ' 36

פרק ד' השגה – קישור לפרק ד

- ד-1 השגה על החלטה של צוות רב-מקצועי במעמד ועדת זכאות ואפיון
- ד-2 השגה על החלטה של ועדת זכאות ואפיון במסגרת ועדת השגה מחוזית

עמ' 41

פרק ה' דיון בעניין זכות ההורים לקבוע את סוג המסגרת החינוכית עבור ילדם

- קישור לפרק ה
- דיון בזכות ההורים לבחור את סוג המסגרת בה ילמד ילדם במקרה של חשש ממשי לפגיעה ממשית בשלומם או בשלום אחרים

- נספח 1: לוח זמנים מוסדי
- נספח 2: גורמים שאבחנתם קבילה בוועדות מתוקף תיקון מס' 11 לחוק החינוך המיוחד, תוספת ראשונה
- נספח 3: קיום מנחים לדיון בצוות רב-מקצועי בתהליך קבלת ההחלטה
- נספח 4: פרוטוקול דיון בצוות רב-מקצועי לקביעת הרכב סל שירותים לתלמיד שזכאותו נקבעה בוועדת זכאות ואפיון זכאי לסל אישי בכיתה לחינוך רגיל
- נספח 5: שאלון הורים ושאלון תלמיד לוועדת זכאות ואפיון
- נספח 6: קיום מנחים לוועדת זכאות ואפיון בתהליך קבלת ההחלטה
- נספח 7: טופס בחירת הורים את סוג המסגרת החינוכית בה ילמד ילדם
- נספח 8: המלצת הפסיכולוג בדיון צוות רב-מקצועי
- נספח 9: מכתבים וטפסים לוועדת זכאות ואפיון ביושבה כהשגה על החלטת צוות רב-מקצועי ולוועדת השגה מחוזית
- נספח 10: סיכום דיון בזכות ההורים לבחור את סוג המסגרת בה ילמד ילדם
- נספח 11: רשימת מחלות נדירות
- בחינת זכאות לתלמיד שמחלתו אינה מופיעה ברשימת המחלות הנדירות
- נספח 12: הסכמת הורים להעברת מידע באמצעות מוסד החינוך או הדואר האלקטרוני
- נספח 13: מענה בהתאם לסוג המוגבלות ולרמת התפקוד - תיקון מס' 11 לחוק החינוך המיוחד, תוספת שניה
- נספח 14: סיכום דיון והסכמת הורים לקיום ועדת זכאות ואפיון בנוכחות חברי הועדה בלבד

הערה: הנספחים כוללים טפסים שונים, לרבות פרוטוקולים ומכתבים, שאינם מובנים במערכות הממוחשבות. את שאר הטפסים ניתן לראות במערכות הממוחשבות עצמן.

מבוא

בקיץ שנת 2018 אישרה הכנסת את תיקון מספר 11 לחוק החינוך המיוחד. יישום החוק מתקיים כחלק ממהלך מערכתי המקדם הכלה והשתלבות של תלמידים עם מגוון צרכים במוסדות החינוך, מהלך המהווה אתגר משמעותי בחברה בישראל.

המהלך מכוון למתן מענה מותאם לכל תלמיד בהתאם למאפייני התפקוד שלו, לצרכיו הייחודיים ולתמיכה הנדרשת לו, כדי לאפשר לו השתתפות בתהליך הלמידה, מיצוי יכולות וקידום בתחום הלימודי, החברתי והרגשי.

המטרות של שירותי החינוך המיוחדים, כפי שמופיעות בתיקון 11 לחוק החינוך המיוחד הן:

- א. לקדם ולפתח את הלמידה, הכישורים והיכולות של התלמיד עם הצרכים המיוחדים ואת תפקודו הגופני, השכלי, הנפשי, החברתי וההתנהגותי ולהקנות לו ידע, מיומנויות, כישורי חיים וכישורים חברתיים.
- ב. לעגן את זכותו של התלמיד עם הצרכים המיוחדים להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה, בכל תחומי החיים, וכן לתת מענה הולם לצרכיו המיוחדים באופן שיאפשר לו לחיות את חייו בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מיצוי יכולותיו.
- ג. לקדם את שילובם של תלמידים עם צרכים מיוחדים במוסדות חינוך רגילים.

התיקון לחוק מתווה גם שינוי מונחים המבטא שינוי בתפיסות. כך, למשל המונח 'חינוך מיוחד' הופך לשירותי חינוך מיוחדים, מונח המכוון לכך שחינוך מיוחד הוא שירות ולא מקום, שירותי חינוך מיוחדים הניתנים לתלמיד בכל מסגרת חינוכית בה ילמד ולא רק במוסדות כוללניים לחינוך מיוחד. כמו כן, המונח 'לקות' הופך ל'מוגבלות' שכן תפיסת המוגבלות מושפעת מתנאי הסביבה ומתנאי הלמידה ותלמידים שהוגדרו בעבר כבעלי לקויות מוגדרים כתלמידים עם מוגבלות.

עקרונות נוספים ביישום התיקון לחוק החינוך המיוחד מתייחסים לשינוי בוועדות מתוקף חוק, להגברת השותפות עם ההורים ולאפשרות הניתנת להם לבחור את סוג המסגרת בה ילמד ילדם, לאפשרות המימוש של סל שירותים אישי בכיתה לחינוך רגיל, להרכב סל שירותים אישי גמיש בהתאם לצרכי התלמיד ולתמיכות הנדרשות לו.

בחוברת זו מופיעות הנחיות לפעולתן של הוועדות לקביעת זכאות לשירותי חינוך מיוחדים, לרבות נהלי ההשגה על החלטותיהן ומידע אודות סל השירותים האישי.

אנו מודים לכל השותפים שלקחו חלק בתהליך החקיקה ובגיבוש חוברת ההנחיות.

בברכת הצלחה

רחלי אברמזון

נצוות אגף א' חינוך מיוחד

א-1 תכניות התערבות ותמיכה לקידום התלמיד ממשאבי החינוך הרגיל

במסגרות החינוך לומדים תלמידים עם אפיונים שונים ולהם מגוון צרכים. לכל אחד מהתלמידים חוזקות, כמו גם מיומנויות הדורשות חיזוק וכישורים הדורשים טיפוח, כל תלמיד בדרך המתאימה לו, תוך הבלטת כישוריו והעצמתו גם בתחומים שבהם הוא מגלה קושי. מטרת מהלך ההכלה וההשתלבות המיושם במערכת החינוך היא מתן מענה מותאם לצורכי התלמידים במסגרות החינוך הרגילות ובאחריותן, תוך יישום עקרונות פסיכו-פדגוגיים מותאמים, באופן שיאפשר להם להיות חלק בלתי נפרד מהחברה, ללמוד למידה משמעותית, להתקדם ולהתעצם כשאר בני גילם.

תהליך התמיכה ממשאבי החינוך הרגיל ובאחריותו (לתלמידים ללא זכאות לשירותי חינוך מיוחדים)

- בתחילת כל שנה ייבחן **תפקודם של כלל התלמידים** בתחום הלימודי, הרגשי, ההתנהגותי והחברתי תוך התייחסות לחוזקות ולקשיים. התהליך יתקיים באחריות מנהל/ת הגן או מחנך/ת הכיתה, בשיתוף גורמים מקצועיים.
- בעקבות התהליך **יאותרו תלמידים**, הזקוקים לפדגוגיה מותאמת או להתאמות אחרות כמענה לצרכים לימודיים, רגשיים וחברתיים. התהליך נועד לאתר את הצרכים הייחודיים של כלל התלמידים, ובכלל זה תלמידים מתקשים, מצטיינים ומחוננים.
- לכל תלמיד שאותר, **יבנה פרופיל** של צרכים בהלימה לחוזקות ולקשיים בתפקודו בתחומים השונים.
- על בסיס הפרופיל **תבנה תוכנית** חינוכית ו/או פסיכו-חינוכית אישית בשיתוף התלמיד והוריו, ותקבל החלטה באשר לאופן התמיכה בתלמיד והמענה לקשייו בתחום הלימודי, הרגשי, ההתנהגותי והחברתי. המענה יינתן ממשאבי החינוך הרגיל, תוך מיצוי כל תהליכי העבודה והמשאבים העומדים לרשות מוסד החינוך לצורך מתן המענה וקידומו של התלמיד בהתאם לתפקודו ולצרכיו.
- תוכנית ההתערבות בחינוך הרגיל תנוהל באחריות מנהל מוסד החינוך באופן מתמשך, ותלווה בישיבות של הצוות החינוכי והטיפולי בהרכבים שונים בשיתוף התלמיד והוריו, לצורך **הערכה ומעקב אחר ההתקדמות**, והכנסת שינויים בתוכנית בהתאם להתקדמות ולצרכים של התלמיד. לתלמידים עם קשיים על רקע חשד ללקות למידה, להלן קישור לתוכנית מלקויות ללמידה ברשויות המקומיות בהן היא מיושמת.
- במידה ותוכנית התמיכה לא הביאה להתקדמות המצופה, או שעולה צורך בתמיכות נוספות ידון הצוות החינוכי בעניינו של התלמיד ויפעל בהתאם לאפשרויות הבאות:
 - הפניה לדיון בצוות הרב-מקצועי במוסד לחינוך רגיל, לבחינת זכאותו לשירותי חינוך מיוחדים מסל השילוב המוסדי (תמיכה בהוראה ובטיפול) בשנת הלימודים העוקבת (למעט במקרים חריגים).
 - במידה והתלמיד נמצא זכאי לשירותי חינוך מיוחדים ע"י הצוות הרב-מקצועי, הוא יקבל תמיכה מסל השילוב המוסדי. הצוות החינוכי יוכל לבחון את השתתפותו של התלמיד גם בתכניות התערבות מתאימות המתקיימות במוסד החינוכי (שאינן מסל שירותי החינוך המיוחדים). במקרים בהם התלמיד מגלה קשיים משמעותיים גם עם התמיכות הניתנות לו ממשאבי החינוך המיוחדים (מהסל המוסדי),

יפנה עניינו של התלמיד בהסכמת הוריו או ביוזמתם לדיון בוועדת זכאות ואפיון המתקיימת ברשות המקומית.

- הפניה לדיון בוועדת זכאות ואפיון לבחינת זכאותו לשירותי חינוך מיוחדים בהתאם לרמת התפקוד שתקבע לו ולצרכיו. וועדת הזכאות והאפיון דנה בעניינם של תלמידים במסגרות החינוך הרגיל המגלים קשיים משמעותיים ובעניינם של תלמידים עם מוגבלות הלומדים במסגרות החינוך המיוחד. וועדת זכאות ואפיון תקבע את הזכאות לשירותי חינוך מיוחדים לרבות זכאות להסעה ולליווי, את רמת התפקוד והצרכים ואת היקף סל המשאבים שיינתן לתלמיד במידה והוריו יבחרו שילמד בגן/כיתה לחינוך רגיל (תמיכות מסוג הוראה, טיפול וסייע/ת).
- התלמיד והוריו יוכלו לפנות בכל שלב לדיון בצוות רב-מקצועי או לוועדת זכאות ואפיון לבחינת זכאות לשירותי חינוך מיוחדים בהתאם ללוח הזמנים הקבוע לכל ועדה. במקרים בהם הצוות החינוכי סובר אחרת, חשוב לשתף בכך את ההורים ולקיים עמם שיח.
- המסגרת החינוכית תוכל להפנות תלמיד לדיון בצוות רב-מקצועי או לוועדת זכאות ואפיון לאחר יישומה של תכנית התערבות שיטתית, מתמשכת ומתועדת המותאמת לתפקודו ולצרכיו של התלמיד ולאחר תהליך של מיצוי אפשרויות, אשר נבחן ואושר על ידי המפקח הכולל בחתימתו.

קישורים לטופס **מיצוי אפשרויות** טרם הפניית תלמיד לוועדת זכאות ואפיון:

- בבית הספר
- בגן הילדים

ניתן להיעזר בלוח זמנים מוסדי (נספח: 1).

להרחבה:

פורטל עובדי הוראה - הכלה והשתלבות, משרד החינוך
חוזר מנכ"ל "האחר הוא אני" - מהלך חינוכי לקידום חברת מופת, תשע"ד, 2014
תכנית "מלקויות ללמידה", שרות פסיכולוגי ייעוצי, אגף לקויות למידה והפרעת קשב

דיון בצוות רב-מקצועי

תיקון מס' 11 לחוק החינוך המיוחד, תשע"ט 2018, קובע כי בכל מוסדות החינוך יפעל צוות רב-מקצועי במקום ועדת השילוב המוסדית.

תפקידי הצוות הרב-מקצועי מתוקף חוק החינוך המיוחד:

- קביעת זכאותו של תלמיד עם מוגבלות לשירותי חינוך מיוחדים והיקף סל השירותים שיינתן לו לפי רמת התפקוד שלו (תמיכה מסל השילוב המוסדי לתלמיד הלומד בגן/כיתה לחינוך רגיל).
- קביעת הרכב סל השירותים לתלמיד שזכאותו נקבעה במעמד ועדת זכאות ואפיון והוא והוריו בחרו שילמד בגן/כיתה לחינוך רגיל (סל אישי).
- קביעת התוכנית האישית של התלמיד.

א-2 דיון בצוות רב-מקצועי לקביעת זכאות מסל השילוב המוסדי

להלן הנחיות לקיום דיון בצוות רב-מקצועי לקביעת זכאות לשירותי חינוך מיוחדים מסל השילוב המוסדי וקביעת הרכב סל השירותים לתלמיד הלומד/ילמד בגן/כיתה לחינוך רגיל.

אוכלוסיית היעד

תלמיד עם מוגבלות מסוג: לקות למידה רב-בעייתית, עיכוב שפתי/התפתחותי, הפרעות התנהגותיות ורגשיות ותלמידים עם הפרעה נפשית או עם משכל גבולי כמפורט בתוספת השניה לתיקון 11 לחוק חינוך מיוחד, הלומד/ילמד בגן/כיתה לחינוך רגיל.

מקום הדיון

- לתלמידים הלומדים בבתי הספר - הדיונים יתקיימו בבית הספר בו התלמיד לומד.
 - לתלמידים הלומדים בגני ילדים - הדיונים יתקיימו במת"א.
 - במעברים בין שלבי הגיל - מגן חובה לכיתה א', מבית ספר יסודי לחטיבת ביניים, מחטיבת ביניים לחטיבה עליונה:
 - במידה וידועה המסגרת הקולטת בה שובץ התלמיד, יש לקיים את הדיון בצוות רב-מקצועי במסגרת הקולטת לצורך בחינה מחודשת של זכאות התלמיד לשירותי חינוך מיוחדים. יש לקיים את הדיון טרם המעבר בהסכמת ההורים, כדי לשמור על רצף התמיכה הנדרשת לתלמיד לפני פתיחת השנה.
 - במידה ולא ידועה המסגרת הקולטת, יש לקיים את הדיון במסגרת הקולטת, לא יאוחר מסוף חודש אוקטובר בשנת הלימודים העוקבת.
- עד לקיום הדיון ולקביעת תכנית אישית לתלמיד (תכנית חינוכית יחידנית - תח"י) יש להמשיך וליישם את התכנית האישית הקיימת. לעניין תלמידים חדשים שאין להם עדיין תכנית חינוכית יחידנית (תח"י), יש לזמן את ההורים לפגישת הכרות ואיתור צרכים עם הצוות החינוכי לצורך גיבוש דרכי עבודה עד לבניית תכנית אישית לא יאוחר מסוף חודש אוקטובר.

סמכויות הצוות הרב-מקצועי

- א. לקבוע את זכאותו של התלמיד לקבל שירותי חינוך מיוחדים בגן/כיתה לחינוך רגיל מתוך סל השילוב המוסדי, בשל מוגבלות אחת או יותר המשפיעה על תפקודו. **הזכאות תבחן מחדש אחת לשלוש שנים.**
- ב. לקבוע רמת תפקוד גבוהה (1) או בינונית-גבוהה (2) בהתאם לרמת התמיכה הנדרשת לתלמיד, על בסיס המידע המוצג בדיון. קביעה של רמת תפקוד בינונית נמוכה (3) או נמוכה (4) הינה בסמכות וועדת זכאות ואפיון בלבד.
- ג. לקבוע את הרכב סל השירותים בתחומי הוראה וטיפול, לתלמיד הלומד בחינוך הרגיל ונמצא זכאי מתוקף החלטת הצוות הרב-מקצועי.
- ד. לקבוע את התוכנית האישית של התלמיד.

הרכב הצוות הרב-מקצועי

- מנהל/ת מוסד החינוך הרגיל, ובמוסד חינוך שהוא גן ילדים- נציג/ת המת"א - יושב ראש.
- מחנך/ת הכיתה או מנהל/ת הגן של התלמיד.
- בבתי הספר - פסיכולוג/ית המוסד החינוכי מטעם השירות הפסיכולוגי-חינוכי (שפ"ח) ברשות המקומית (שרות ברמה א' עפ"י חוזר מנכ"ל ע/8(א), 2010, מתווה השפ"ח), המכיר את התלמיד או/ו יועץ/ת חינוכי/ת; בגני ילדים - פסיכולוג/ית מטעם השירות הפסיכולוגי-חינוכי (שפ"ח) ברשות המקומית.
- עובד/ת הוראה מתחום החינוך המיוחד או נציג/ת המת"א המומחה למוגבלות של התלמיד בהתאם לצורכי התלמיד ומוגבלותו.
- התלמיד והוריו בבניית התכנית האישית של התלמיד (תכנית חינוכית יחידנית) ובקביעת סל השירותים.

צדקן בגני ילדים

- ניתן לקיים את הדיון בהשתתפות נציג אחד מהמת"א אשר ישמש כיו"ר.
מנהלת הגן היא חברה בהרכב הדיון בצוות הרב-מקצועי והשתתפותה בדיון חשובה ביותר. עם זאת אין לחייב את מנהלת הגן להגיע לדיון.

מחמנים לדיון בצוות הרב-מקצועי

- התלמיד והוריו; החלטה על שיתוף התלמיד תקבע ע"י ההורים תוך שיתוף התלמיד.
 - בגני ילדים יש להזמין מפקח/ת כולל/ת חינוך רגיל או מי מטעמו/ה.
 - ההורים רשאים להזמין לדיון אנשים נוספים מטעמם.
 - במקרה של מעבר תלמיד למוסד חינוך אחר ובמעברים בין חטיבות הגיל, במידה וידועה המסגרת הקולטת, יש לזמן את הצוות החינוכי מהמסגרת הקודמת בהסכמת ההורים.
 - במקרה של הורים גרושים יש לפעול עפ"י חוזר מנכ"ל ע/7(א), 2014, סעיף 2.3-8 הקשר בין מוסדות החינוך ובין הורים פרודים או גרושים.
- מומלץ להזמין לדיון בצוות הרב-מקצועי** עובד/ת הוראה נוסף מטעם בית הספר המכיר/ה את התלמיד בהסכמת ההורים (כגון: מת"ל, מורה מקצועי).

הגורמים שבאפשרותם להפנות תלמיד לדיון בצוות הרב- מקצועי

- הורי התלמיד או התלמיד.
- עובד חינוך במוסד החינוך הרגיל.
- רשות חינוך מקומית.
- גורם שהוסמך לעניין זה ע"י שר החינוך או שר העבודה והרווחה והשירותים החברתיים.

לוח זמנים לעבודת הצוות הרב-מקצועי

הבקשות לדיון בצוות הרב-מקצועי יוגשו לא יאוחר מ- 31 במרץ בכל שנה ליישום בשנת הלימודים העוקבת. הדיונים יחלו בכל שנת לימודים ב- 1 במרץ ויסתיימו לכל המאוחר ב-15 במאי. ההחלטה תיושם בשנת הלימודים העוקבת. במקרים חריגים במיוחד כגון: עולה חדש עם קשיים משמעותיים בתפקוד, שינוי **משמעותי** במצב לימודי, רגשי, התנהגותי או חברתי, תלמיד לאחר שחרור מאשפוז ארוך וכן תלמיד שעובר מפנימייה וחוזר ללמוד בבית הספר, באחריות מנהל המוסד החינוכי לקיים דיון בצוות הרב-מקצועי, באישור מפקח כולל, לצורך מימוש הזכאות בשנת הלימודית הנוכחית.

מסמכים הנדרשים לדיון

- **שאלון הפניה**
 - מנהל/ת/הגן / מחנך/ת ימלאו שאלון הפניה לדיון בצוות רב-מקצועי (פורטל מוסדות חינוך – שער, לשונית קיצורי דרך).
 - השאלון יועבר לבחינה מעמיקה של המפקח הכולל של המוסד החינוכי, לאישורו ולחתימתו.
 - השאלון יועבר להורים לעיון לא יאוחר מ- 14 יום לפני קיום הוועדה, לאחר חתימת המפקח הכולל.
- **תיעוד תכניות הכלה והתערבות (מיצוי אפשרויות)** שהתקיימו טרם קיום הדיון.
- **מסמכים קבילים** על אבחנת המוגבלות של התלמיד (גורמים שאבחנתם קבילה מתוקף תיקון מס' 11 לחוק החינוך המיוחד - תוספת ראשונה), או המלצת פסיכולוג מטעם השירות הפסיכולוגי החינוכי (שרות ברמה א' עפ"י חוזר מנכ"ל ע/8(א), 2010, מתווה השפ"ח), הנותן שירות למוסד החינוכי ומכיר את התלמיד דרך תהליכי ההתערבות במסגרת החינוכית (נספח 8).
- **בדיקות שמיעה וראייה עדכניות** לתלמידים המופנים לראשונה לבחינת זכאותם לשרותי חינוך מיוחדים.
- **מסמכים נוספים** - במידה ויש בידי ההורים חוות דעת מקצועיות ומסמכים נוספים, מומלץ מאוד להעבירם למנהל מוסד החינוך.

לתשומת הלב

- צוות המוסד החינוכי ימסור להורים, לא יאוחר מ-14 ימים לפני הדיון, כל מסמך הנמצא בידיו העשוי לשמש את הצוות הרב-מקצועי בדיון או בקבלת ההחלטה.
- על מנהל/ת/הגן /מנהל ביה"ס לוודא כי יש בידם טופס ויתור סודיות מטעם הורי התלמיד, טרם העברת מסמכים ומידע לצוות הרב-מקצועי לקביעת זכאות לשרותי חינוך מיוחדים (פורטל מוסדות חינוך - שער, לשונית קיצורי דרך - שילובית).

הדיון בצוות הרב-מקצועי וקבלת ההחלטות

- היו"ר יידע את חברי הצוות הרב-מקצועי בדבר החובה על שמירת סודיות הדיון.
- הדיון לבחינה ולקביעה של זכאות התלמיד לשירותי חינוך מיוחדים, יתבסס על שיח מכבד, תוך שותפות של צוות המוסד החינוכי, ההורים והתלמיד.
- בדיונים בהם נוכח התלמיד, על הצוות החינוכי בהסכמת ההורים להכין אותו ככל שניתן לקראת הדיון כדי שיוכל להיות שותף פעיל בו ולהציג במעמד זה את רצונותיו וצרכיו.
- היו"ר יפתח את הדיון על ידי הצגת תפקיד הצוות הרב-מקצועי ומטרת הדיון בפני כלל המשתתפים, ויציג בפני התלמיד וההורים את הנוכחים ואת תפקידיהם.
- התלמיד וההורים יוזמנו ע"י היו"ר לשתף ולהציג את דעתם לעניין תיאור התפקוד והצרכים של התלמיד וכן את התלבטויותיהם ובקשותיהם. ההורים יוכלו להשמיע את דבריהם בכל שלב בדיון.
- הצוות הרב-מקצועי ידאג להנגיש עבור התלמיד את התהליך בדיונים בהם הוא משתתף, ולאפשר לו תנאים נאותים להשמעת דבריו בהתאם לצרכיו האישיים.
- הצוות החינוכי יציג את חוות דעתו המקצועית באשר לכישוריו ולתפקודו של התלמיד, נקודות החוזק שלו וצרכיו. כמו כן יציג תוכניות ההתערבות למיצוי אפשרויות התמיכה בתלמיד, סוגי התמיכות שניתנו לו והתמיכות שלהן יזדקק, באופן שיהיה נהיר לכלל המשתתפים.
- היו"ר ו/או הפסיכולוג/היועץ יציג את המסמכים המובאים לדיון, הפסיכולוג יציג את המסמכים הקבילים לרבות המלצת הפסיכולוג המסגרת החינוכית מטעם השפ"ח בדיון צוות רב-מקצועי (נספח 8).
- זכאותו של התלמיד ורמת התפקוד שלו תקבע בדיון בהשתתפות חברי הצוות הרב-מקצועי עפ"י ההרכב המצוין לעיל בלבד. הצוות הרב-מקצועי יסתייע בדף העזר: קיום מנחים לדיון בצוות רב-מקצועי בתהליך קבלת ההחלטה (ראה נספח 3).
- החלטות הצוות הרב-מקצועי בענייניו של התלמיד יתקבלו על פי האפשרויות הבאות:
 - התלמיד זכאי לתמיכה של שרותי חינוך מיוחדים מסוג הוראה ו/או טיפול.
 - התלמיד אינו זכאי לתמיכה של שירותי חינוך מיוחדים.
 - התלמיד מופנה לדיון בוועדת זכאות ואפיון בהסכמת ההורים, בשל קשיים משמעותיים המצריכים מענה כוללני בתחומים שונים.
- החלטות הצוות הרב-מקצועי יתקבלו ברוב קולות. במידה והקולות שקולים, ליו"ר קול נוסף.
- אם התלמיד עובר למוסד חינוך אחר במהלך השנה, הוא ימשיך לממש את זכאותו במסגרת הקולטת. הזכאות הינה לשלוש שנים אך במידת הצורך יתקיים דיון נוסף בצוות רב-מקצועי לשנה העוקבת.
- מהלך הדיון וההחלטות שיתקבלו יתועדו במערכת ה"שילובית החדשה" של משרד החינוך.
- מכתב בנוגע להחלטת הצוות הרב-מקצועי ופרוטוקול יופקו ממערכת ה"שילובית החדשה" וישלחו להורים על ידי מנהל מוסד החינוך או ע"י המת"א במקרה של תלמיד בגן הילדים, לא יאוחר מ-14 ימים מיום קבלתה.
- הנחיה לצוות החינוכי ע"י מומחי תחום מטעם המת"א תתבצע בגין תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים.

השגה על החלטת צוות רב-מקצועי באשר לזכאות לשירותי חינוך מיוחדים מסל השילוב המוסדי

השגה על החלטה שהתקבלה בדיון צוות רב-מקצועי תתקיים במעמד ועדת זכאות ואפיון, בהתאם לנהלי הוועדה המפורטים בפרק ב' להלן.

א. ההורה או התלמיד יוכלו להגיש השגה לוועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה, תוך 21 ימים מיום שקיבלו את החלטת הצוות הרב-מקצועי בכתב.

ב. הדיון בהשגה יתבסס על מסמכים שהוצגו בדיון הצוות הרב-מקצועי, על פרוטוקול הדיון וכן על מסמכים נוספים ככל שיוגשו ע"י ההורים. יו"ר ועדת זכאות ואפיון ידאג לקבלם מבעוד מועד. אין צורך למלא שאלון רמת תפקוד (שאלון ראמ"ה).

ג. סמכויות ועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על דיון בצוות רב-מקצועי מתייחסות להחלטות שבסמכות הצוות הרב-מקצועי, קרי, קביעת זכאות לשירותי חינוך מיוחדים לתלמידים ברמת תפקוד גבוהה (1) או בינונית-גבוהה (2). בסמכותה:

- לדחות את ההשגה ולנמק את ההחלטה
- להחזיר את הענין לצוות הרב-מקצועי לדיון נוסף, עם הוראות או בלעדיהן
- לקבל את ההשגה ולשנות את החלטת הצוות הרב-מקצועי

ד. במקרים בהם ההורים מעוניינים לבחון זכאות ברמת תפקוד בינונית-נמוכה (3) או נמוכה (4) לצורך מימוש סל שירותים אישי בכיתה לחינוך רגיל, או במקרים בהם ההורים מעוניינים שילדם יעבור ללמוד במסגרת לחינוך מיוחד, עליהם לפנות ישירות לדיון בוועדת זכאות ואפיון שלא במסגרת השגה על החלטת צוות רב-מקצועי, עפ"י נהלי הוועדה המפורטים בפרק ב' בחוברת זו.

ה. יו"ר ועדת זכאות ואפיון יזמין לדיון נציג מהמוסד החינוכי שבו התלמיד לומד, את הורי התלמיד ואת התלמיד להשמיע את דבריהם.

ו. המשך הדיון וקבלת ההחלטה יתקיימו בנוכחות חברי הוועדה.

ז. ועדת זכאות ואפיון, ביושבה כהשגה על החלטת צוות רב-מקצועי תמסור להורים בכתב את החלטתה המנומקת בצרף פרוטוקול הדיון בתוך 21 ימים מיום הגשת ההשגה. במידה והתלמיד בגיר ולא נקבע לו אפטרופוס על פי החוק, יש לשלוח את ההחלטה לתלמיד.

ח. דיוני הוועדה יירשמו בפרוטוקול.

א-3 דיון בצוות רב-מקצועי לקביעת הרכב סל שירותים לתלמידים שזכאותם נקבעה בוועדת זכאות ואפיון

להלן הנחיות לקיום דיון בצוות רב-מקצועי לקביעת הרכב סל השירותים לתלמידים שזכאותם לשירותי חינוך מיוחדים אושרה בוועדת זכאות ואפיון. סל השירותים ייקבע בהתאם לצרכים ולרמת התפקוד שנקבעה בוועדה לתלמיד שהוריו בחרו כי יממש את זכאותו במוסד לחינוך רגיל או נקבע כך עפ"י סמכויות הוועדה.

מקום הדיון

- לתלמידים הלומדים בבתי הספר - הדיונים יתקיימו בבית הספר בו התלמיד לומד.
- לתלמידים הלומדים בגני ילדים - הדיונים יתקיימו במת"א.

סמכויות הצוות הרב-מקצועי לקביעת התכנית האישית והרכב סל השירותים

- לקבוע את הרכב סל השירותים בתחומים הבאים: הוראה ו/או טיפול ו/או סיעע/ת עבור תלמיד הלומד בחינוך הרגיל, שנמצא זכאי לשירותי חינוך מיוחדים בהתאם לצרכיו, מתוקף החלטת ועדת זכאות ואפיון.
- לקבוע את התכנית האישית של התלמיד (תכנית חינוכי יחידנית – תח").

הרכב הצוות הרב-מקצועי לקביעת התכנית האישית והרכב סל השירותים

- מנהל/ת מוסד החינוך הרגיל, ובמוסד חינוך שהוא גן ילדים- נציג/ת המת"א - יושב ראש.
- מחנך/ת הכיתה / מנהל/ת הגן של התלמיד.
- עובד/ת הוראה מתחום החינוך המיוחד המומחה למוגבלות של התלמיד או נציג/ת המת"א / המת"א המתמחה בתחום מוגבלות בראיה ועיוורון / המרכז הטיפולי לכבדי שמיעה וחרשים.
- התלמיד והוריו ולהם קול אחד.

מחמנים לדיון בצוות הרב-מקצועי לקביעת התכנית האישית והרכב סל השירותים

- התלמיד והוריו; החלטה על שיתוף התלמיד תקבע ע"י ההורים תוך שיתוף התלמיד.
- יו"ר הוועדה רשאי להזמין בהסכמת ההורים בעלי תפקידים נוספים על פי הצורך.
- בגני ילדים נדרש מפקח/ת כולל/ת חינוך רגיל או מי מטעמו/ה.
- ההורים רשאים להזמין לדיון אנשים נוספים מטעמם.
- במקרה של מעבר תלמיד למוסד חינוך אחר, הדיון מתקיים במסגרת הנוכחית, ובמידה וידועה המסגרת הקולטת, יש לזמן את הצוות החינוכי מהמסגרת הקולטת בהסכמת ההורים.
- במקרה של הורים גרושים יש לפעול עפ"י חוזר מנכ"ל ע7/ד(א), 2014, סעיף 2.3-8 הקשר בין מוסדות החינוך ובין הורים פרודים או גרושים.

לוח זמנים לעבודת הצוות הרב-מקצועי לקביעת התכנית האישית והרכב סל השירותים

- הדיונים יחלו מדי שנת לימודים ב-1 במרץ ויסיימו לכל המאוחר עד ה-15 ביוני. במקרים בהם וועדת זכאות ואפיון התקיימה במועד מאוחר יותר בהתאם להנחיות בסעיף ב-1 להלן (לוח זמנים לעבודת הוועדה לרבות ועדות חריגות) וההנחיות בסעיף ב-4 להלן (בחנית זכאות לתלמיד שמחלתו אינה מופיעה ברשימת המחלות הנדירות), יתקיים הדיון בתכנית האישית ובהרכב סל השירותים בהתאם למועד החלטת הוועדה.
- פילוח התמיכות (לשעות הוראה, שעות טיפול ושעות סיוע) כפי שיקבע בדיון, יוקלד על ידי בית הספר ולילדים בגן הילדים ע"י המת"א, בפורטל מוסדות חינוך לא יאוחר מ-15 ביוני מדי שנה.

הדיון בצוות הרב-מקצועי לקביעת התכנית האישית והרכב סל השירותים וקבלת ההחלטות

- א. הצוות הרב-מקצועי ובשיתוף המוזמנים לדיון, ידון בתמיכות המתאימות לתלמיד בהסתמך על הצרכים, החוזקות והקשיים של התלמיד, על בסיס מידע העומד לרשות הצוות.
- ב. הצוות הרב-מקצועי, יקבע את סוגי התמיכות והיקפן, בהתאם לתוצאות הדיון, כחלק מבניית התוכנית האישית של התלמיד.
- ג. מהלך הדיון והחלטות שיתקבלו יתועדו בפרוטוקול (בקישור בפורטל מוסדות חינוך).
- ד. פרוטוקול הדיון לרבות ההחלטה (נספח 4) יועבר ל הורים תוך 14 ימים לכל היותר מיום קיום הדיון.

במסגרת הסל האישי המוקצה לתלמיד, על הצוות החינוכי בשיתוף ההורים לבחון מדי שנה את הרכב סל התמיכות שניתנו לתלמיד ואת חלוקת המשאבים בין סוגי התמיכות, מבלי לשנות את היקף הסל, ובהלימה לצרכי התלמיד ולתמיכות הנדרשות לו, לשינויים בתפקודו ולתוכנית האישית שנקבעה לו (תכנית חינוכית יחידנית – תח"י). ככל שידרש, יתקיימו דיונים לעניין הרכב הסל גם במהלך השנה בהתאם לשינויים בצרכים או להתקדמותו של התלמיד.

לפירוט סוגי התמיכות והאפשרויות ליישומן: ראה פרק ג' בחוברת זו.

ועדת זכאות ואפיון היא ועדה מתוקף חוק, הקובעת את זכאותו של תלמיד עם מוגבלות לשירותי חינוך מיוחדים, את רמת התפקוד שלו ואת היקף סל השירותים למשך שלוש שנים או עד למעבר מגן לכיתה א', או עד לקיומה של ועדה חדשה בפרק זמן הקצר מ-3 שנים.

מנהל מוסד חינוך יביא, אחת לשלוש שנים, את עניינו של תלמיד עם צרכים מיוחדים הלומד במוסד, לדיון חוזר לפני ועדת זכאות ואפיון. ניתן לקיים דיון חוזר גם לאחר תקופה קצרה מזו, בין מיזמת מנהל מוסד כאמור ובין לבקשת הורה או ארגון ציבורי, ובלבד שחלפה שנה ממועד ההחלטה בעניינו של התלמיד. ואולם גורמים אלה רשאים להביא את עניינו של תלמיד לדיון חוזר בוועדת זכאות ואפיון פעם אחת בטרם חלפה שנה, ובאישורו של מנהל המחוז במשרד החינוך – פעמיים נוספות.

במקרה של הורים פרודים או גרושים יש לפעול עפ"י חוזר מנכ"ל עד/7(א), 2014, סעיף 2.3-8 הקשר בין מוסדות החינוך ובין הורים פרודים או גרושים.

ב-1 עבודת הוועדה

מקום הדיון

הוועדה תתכנס ברשות המקומית בה מתגורר/רשום התלמיד.

במקרים חריגים ניתן לקיים את הוועדה ברשות בה לומד התלמיד ובלבד שהרשות בה הוא רשום עפ"י תעודת הזהות של הוריו והורי התלמיד נתנו את הסכמתם.

סמכויות הוועדה

- א. לקבוע את זכאותו של התלמיד לקבל שירותי חינוך מיוחדים במסגרת החינוכית בשל מוגבלות אחת או יותר מהמוגבלויות המפורטות בתוספת הראשונה לחוק, המשפיעה על תפקודו.
- ב. לקבוע את רמת התפקוד ואת רמת התמיכה הנדרשת לתלמיד.
- ג. לקבוע את היקף סל השירותים של תלמיד הלומד בחינוך הרגיל ונמצא זכאי לשירותי חינוך מיוחדים בהתאם לרמת התפקוד שנקבעה לו, לאפיון המוגבלות ולרמת הצרכים שלו.
- ד. לקבוע את סוג המסגרת החינוכית לתלמיד שעולה בגינו חשש ממשי שהשמתו במסגרת חינוכית עפ"י בחירת הוריו תביא לפגיעה ממשית בשלומם או בשלום אחרים. החלטה זו טעונה אישור של מנהל/ת אגף חינוך מיוחד או סגיניתה/ו.

הרכב ועדת זכאות ואפיון

ועדות זכאות ואפיון ימנו שישה חברים כמפורט להלן:

- יו"ר הוועדה - עובד משרד החינוך שהוא בעל מומחיות, ניסיון והכשרה בחינוך מיוחד
- נציג הרשות המקומית שהוא מנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית או מי מטעמו בעל ניסיון והכשרה בחינוך המיוחד
- שני מפקחים כוללים של משרד החינוך, האחד מפקח כולל לחינוך מיוחד והשני מפקח כולל לחינוך רגיל או נציגיהם
- **אדוואט** פסיכולוג חינוכי מטעם השירות הפסיכולוגי חינוכי (שפ"ח) ברשות המקומית. ככלל, לא ישמש פסיכולוג המסגרת החינוכית כפסיכולוג הוועדה, להוציא מקרים בהם הדבר לא מתאפשר.
- נציג הורים - הורה לתלמיד עם צרכים מיוחדים שימנה השר מתוך רשימות שיגישו לו ארגוני הורים לתלמידים עם צרכים מיוחדים במערכת החינוך

המניין החוקי לדיוני ועדת זכאות ואפיון ולהחלטותיה הוא ארבעה חברים ובהם:

- יושב ראש הוועדה - נציג מטעם משרד החינוך
- נציג רשות החינוך המקומית
- מפקח כולל לחינוך מיוחד או נציגו
- פסיכולוג חינוכי מטעם השפ"ח ברשות המקומית

חובה לזמן את כל חברי ועדת זכאות ואפיון כפי שמפורטים בחוק (שישה חברים), הן בדיונים בהשתתפות חברי ועדה בלבד והן בדיונים בהשתתפות חברי ועדה ומוזמנים.

מוזמנים לוועדה

- ההורים/אפוטרופוס של התלמיד והתלמיד ו/או מי מטעמם. ההחלטה על השתתפות התלמיד בדיון תתקבל ע"י הוריו או האפוטרופוס, למעט כאשר התלמיד הוא מעל גיל 18 ולא מונה לו אפוטרופוס.
- **אדוואט** ההורים רשאים להזמין גורמים נוספים מטעמם או לבקש מהיו"ר לזמן את הגורמים המוזכרים להלן. כמו כן יכולים ההורים לשלוח לדיון גורם מטעמם בצירוף יפוי כוח בכתב. במידה וההורים פרודים או גרושים, יש להזמין את שניהם. הנחיות נוספות בחוזר מנכ"ל עד/7(א), 2014, סעיף 2.3-8 הקשר בין מוסדות החינוך ובין הורים פרודים או גרושים. עפ"י חוזר זה, אם הורים פרודים ו/או גרושים מבקשים להגיע יחד עם בן/בת זוג שאינו האפוטרופוס הטבעי של הילד לאספות ההורים, ניתן יהיה לאפשר זאת רק לאחר קבלת הסכמה מפורשת בכתב וכן כתב ויתור על סודיות של שני ההורים הביולוגים בנפרד.
- איש צוות ממוסד החינוך שבו לומד התלמיד שהוא איש הצוות הרב-מקצועי.
- מומחה תחום המוגבלות מטעם המתי"א. עבור תלמידים עם מוגבלות בראיה - מומחה בתחום מוגבלות בראיה ועיוורון, עבור תלמידים עם מוגבלות בשמיעה - מומחה מהמרכז הטיפולי לכבדי שמיעה וחרשים.
- אנשי מקצוע מתחומים שונים לפי הצורך ובהם רופא מומחה או עובד סוציאלי. אם יו"ר הוועדה, בהתייעצות עם חבריה, סובר שיש צורך בהזמנת אנשי מקצוע נוספים כמפורט לעיל, יעשה זאת ככל הניתן בהסכמת ההורים ובכל מקרה עליו ליידע אותם. בכל מקרה בו הורי התלמיד מבקשים להזמין אנשי מקצוע כמפורט לעיל, על היו"ר לזמנם.

הגורמים שבאפשרותם להפנות בקשה לדיון בוועדת זכאות ואפיון

- התלמיד ו/או הוריו
- מוסד חינוך מוכר
- נציג רשות החינוך המקומית
- ארגון ציבורי
- גורם ששר החינוך, שר העבודה והרווחה או שר הבריאות הסמיך לכך

לוח הזמנים לוועדת זכאות ואפיון

- הפניית תלמידים תתאפשר עד ה- 31 במרץ. מומלץ להקדים בהתאם לשיקול דעת מקצועי.
- מועדי תחילת הדיונים:
 - דיוני הוועדות יחלו בתחילת חודש נובמבר למעט בשנה הראשונה להטמעת התיקון לחוק חינוך מיוחד.
 - החודשים נובמבר-ינואר יוקדשו לדיונים בעניינם של תלמידים המחדשים את זכאותם.
- מועדי סיום הדיונים:
 - דיוני הוועדות יסתיימו עד ה- 15 במאי באותה שנת לימודים. (בשנת תש"ף בלבד ניתן לקיים דיונים בעניינם של תלמידים הלומדים בגני ילדים ובעניינם של תלמידים העולים לכיתה א' עד ה- 31 במאי).
 - תלמידים הנמצאים בתהליך אבחון אשר לא הושלם עד ל- 31 במרץ **והומצא אישור לכך**, לרבות ילדים המיועדים לגן לגילאי 3 וימלאו להם 3 שנים לפני ה-1 בינואר באותה שנת לימודים, שנערך עבורם אבחון בהתאם לתוספת הראשונה לחוק החינוך המיוחד (גורמים שאבחנתם קבילה), יוכלו לגשת לוועדת זכאות ואפיון עד ל- 10 באוגוסט.
- ההורים יוכלו לשנות את בחירת סוג המסגרת כפי שהוגשה לוועדת זכאות ואפיון עד ל- 15 ביוני. יו"ר ועדת זכאות ואפיון ידאג לעדכון השינויים במערכת זכאות ואפיון.

ועדה שלא במועד הקבוע למימוש הזכאות בשנת הלימודים הנוכחית (ועדה חריגה)

- במקרים של שינוי מהותי בנסיבות או מקרים אחרים שמנהל המחוז מצא לנכון לדון בעניינם, ניתן לקיים דיון שלא במועד הקבוע (ועדת זכאות ואפיון חריגה) באישור מנהל/ת המחוז ובהיוועצות עם המפקח/ת המתאמת על החינוך המיוחד במחוז. מימוש הזכאות יתקיים בשנת הלימודים הנוכחית. הזכאות תיושם בהתאם לאפשרות קליטת התלמידים במהלך השנה במסגרות הקיימות, או לחילופין מתן תמיכה במסגרת החינוך הרגיל:
- תלמידים המשתחררים מאשפוז ובהמלצת בית החולים נדרשים עבורם שרותי חינוך מיוחדים.
 - תלמידים שנשרו מפנימיה או עזבו אותה ונשקלת האפשרות לשירותי חינוך מיוחדים.
 - תלמידים עולים חדשים או תושבים חוזרים עם מוגבלויות בתפקוד מורכב וחריג.
 - תלמידים אחרי תאונות או טראומות נפשיות או פיזיות בתפקוד מורכב ונשקלת האפשרות לשירותי חינוך מיוחדים.
 - תלמידים במצבי חירום חריגים על פי חוות דעת של עובד סוציאלי שהוא פקיד סעד שנדרשים עבורם שרותי חינוך מיוחדים.
 - תלמידים עם מוגבלות בתפקוד מורכב וחריג במיוחד.
 - תלמידים הנמצאים בתהליך אבחון, אשר עפ"י ההנחיות ניתן להפנותם עד ה- 10 באוגוסט ותהליך האבחון הושלם לאחר ה- 10 באוגוסט.

א. המסמכים המוצגים בפני חברי ועדת זכאות ואפיון והמוזמנים במהלך הדיון

א. המסמכים הנדרשים לצורך פתיחת הפניה לוועדה במערכת הממוחשבת "זכאות ואפיון"

1. שאלון הפנייה לוועדה כפי שמופיע בפורטל מוסדות חינוך – באחריות מוסד החינוך למלא את השאלון, להחתים את המפקח/ת ואת ההורים, לסרוק ולהעלות למערכת "צירוף מסמכים".
יש למלא שאלון הפניה המיועד לוועדת זכאות ואפיון בלבד.
2. טופס ויתור סודיות לצורך העלאת מסמכים למערכת "צירוף מסמכים" כפי שמופיע בפורטל מוסדות חינוך - באחריות מוסד החינוך להחתים את ההורים, לסרוק ולהעלות למערכת "צירוף מסמכים". בהתייחס לסעיפים 1 ו-2, במקרה של הורים פרודים או גרושים יש לפעול עפ"י חוזר מנכ"ל עד/7(א), 2014, סעיף 2.3-8 הקשר בין מוסדות החינוך ובין הורים פרודים או גרושים.
3. שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה) במערכת הממוחשבת – ימולא ע"י צוות המסגרת החינוכית במקרים בהם נדרש.

ב. המסמכים הנדרשים לצורך קיום דיון בוועדת זכאות ואפיון

1. מסמכים קבילים על אבחנת המוגבלות של התלמיד כמפורט בתוספת הראשונה לחוק החינוך המיוחד (גורמים שאבחנתם קבילה - נספח 2) או אישור על אבחון בתהליך – באחריות ההורים.
 - ההורים יוכלו להעביר את המסמך הקביל לוועדה גם באמצעות השפ"ח או באמצעות מוסד החינוך.
 - לתלמידים המחדשים את זכאותם אין צורך בעדכון המסמך הקביל. לצד המסמך הקביל הקיים ניתן להציג סיכום התערבות פסיכולוגית או המלצת פסיכולוג המסגרת (בתנאי רמת שירות א).
 - לתלמידים עם תסמונות/מחלות נדירות שאינן מופיעות ברשימת התסמונות/המחלות הנדירות (נספח 11), יש לפעול בהתאם לסעיף ב-4 להלן.
2. בדיקות שמיעה וראייה – באחריות ההורים. המוסד החינוכי יבקש מההורים להמציא את הבדיקות.
 - לתלמידים המופנים לראשונה לוועדה מתוקף חוק, יש להמציא רק בדיון הראשון של ועדת זכאות ואפיון.
 - תלמידים שעניינם נדון בעבר בוועדת השמה/שילוב, והופנו לחידוש זכאות בוועדת זכאות ואפיון, ניתן להשתמש בבדיקות הראייה/השמיעה שהוצגו בדיון בוועדת השמה/שילוב.
 - לתלמידים עם מוגבלות בשמיעה/בראייה – יש להמציא בכל דיון של ועדת זכאות ואפיון.
3. סיכום דיון והסכמת הורים לקיום ועדת זכאות ואפיון בנוכחות חברי הועדה בלבד (נספח מס' 14 בחוברת ההנחיות) – במקרים בהם נדרש.
ללא המסמכים המפורטים בסעיף ב' לא ניתן לקיים דיון בוועדה, למעט במקרים שבהם הוצגו בעבר בדיקות שמיעה וראייה, במקרים של אבחון בתהליך שטרם הושלם ובמקרים של תלמידים עם חשש ממשי לפגיעה ממשית בתלמיד או בסביבתו.

ג. מסמכים משמעותיים נוספים לצורך הדיון בוועדה

1. טופס מיצוי אפשרויות חתום ע"י המפקח הכולל, המתייחס לתוכניות ההתערבות שיושמו (פרק א-1).
2. סיכום התוכנית האישית שהוכנה לתלמיד במוסד לחינוך רגיל או לחינוך מיוחד.
3. שאלון להורים (נספח 5) ככל שמולא והוסכם להציגו. מילוי השאלון נתון לבחירת ההורים.
4. שאלון לתלמיד (נספח 5) ככל שמולא והוסכם להציגו. המילוי נתון לבחירת ההורים והתלמיד.
5. מסמכים נוספים כגון דוח חינוכי, סיכום שיחה, פרוטוקול דיונים קודמים.
המסמכים המפורטים בסעיף ג' לעיל חשובים ביותר לצורך קיום דיון מיטבי.

דגשים בנוגע למסמכים לוועדת זכאות ואפיון

- באחריות מוסד החינוך לסרוק ולהעלות למערכת "צירוף מסמכים" את שאלון ההפניה ואת טופס ויתור הסודיות, לאחר שמולאו והוחתמו כנדרש. מסמכים נוספים השמורים במחשב ניתן להעלות ללא סריקה. העלאת המסמכים למערכת תאפשר היערכות מיטבית לדיון.
- אין חובה לסרוק מסמכים על ידי הצוות החינוכי מעבר למפורט בסעיף א'. מסמכים משמעותיים נוספים ניתן להביא לדיון בעותק מודפס.
- על הצוות החינוכי ליידע את הורי התלמיד באופן מפורט על תהליך ההפניה לוועדה, לרבות מילוי כל השאלונים והמסמכים הנדרשים. הצוות יפנה להורי התלמיד להשלמת המסמכים שבאחריותם להמציא, ויעדכן אותם שללא מסמכים אלה לא ניתן יהיה לקיים דיון. ההורים רשאים לצרף מסמכים נוספים.
- יו"ר הוועדה ידאג למסור להורים בכתב, לא יאוחר מ-14 ימים לפני הדיון בוועדה, כל מסמך הנמצא בידיה ועשוי לשמש אותה לשם דיוניה או קבלת החלטתה. עם זאת, הוועדה רשאית להחליט, בהחלטה מנומקת שתירשם בפרוטוקול, כי מסמך שהובא לפניה לא יימסר להורי התלמיד, אם שוכנעה כי המידע הנכלל בו עלול לסכן את התלמיד או אדם אחר. הורי התלמיד יוכלו להעביר את המסמכים לעיונו של עורך דין מטעם התלמיד או ההורה.
- עומדת בפני ההורים האפשרות להעביר מסמכים באמצעות המוסד החינוכי בכפוף להסכמתם (נספח 12).

ב-2 היערכות לקראת ועדת זכאות ואפיון

התלמידים המופנים לוועדה

לוועדת זכאות ואפיון יופנה תלמיד עם מוגבלות אחת או יותר כמפורט בתוספת השניה לחוק החינוך המיוחד (נספח 13), הלומד/ילמד בגן/כיתה לחינוך רגיל, בכיתה לחינוך מיוחד בבית ספר לחינוך רגיל או בגן/בית ספר לחינוך מיוחד.

המידע המובא להלן בנוגע לקיום ועדת זכאות ואפיון מתייחס לתלמידים במצבים הבאים:

- תלמידים חדשים ללא זכאות לשירותי חינוך מיוחדים
- תלמידים המחדשים את זכאותם
- תלמידים שזכאותם בתוקף

בכל מצב בו מופנים תלמידים לוועדת זכאות ואפיון

יועברו לידי יו"ר ועדת זכאות ואפיון שאלון ההפניה כמפורט בסעיף ב-1 לעיל, המסמכים הקבילים, פרוטוקול דיונים שהתקיימו, תיעוד תכנית ההתערבות ו/או תכנית אישית (תח"י/תל"א) של התלמיד.

אוצן תלמידים חדשים המופנים לראשונה לוועדת זכאות ואפיון

- תלמידים הלומדים במערכת החינוך הרגיל – על הצוות החינוכי למלא שאלון הפניה ושאלון רמת תפקוד (ראמ"ה). יש לקיים דיון בהשתתפות חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים נוספים (כמפורט בהרכב הוועדה והמוזמנים לוועדה בסעיף ב-1 לעיל).
- תלמידים לראשונה במערכת החינוך – אין צורך למלא שאלון הפניה ושאלון רמת תפקוד (ראמ"ה). יש לקיים דיון בהשתתפות חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים נוספים (כמפורט בהרכב הוועדה והמוזמנים לוועדה בסעיף ב-1 לעיל).

אורזן תלמידים מחדשי זכאות

אופן הדיון בוועדה

לתלמידים המחדשים את זכאותם, יתקיים דיון בוועדת זכאות ואפיון בהתאם לאפשרויות הבאות:

- **דיון בנוכחות חברי וועדה ומוזמנים לוועדה** – מקרים בהם יתקיים דיון בו ישתתפו חברי וועדת זכאות ואפיון וכן תלמיד, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים נוספים (כמפורט בסעיף ב-1 לעיל).
- **דיון בנוכחות חברי וועדה בלבד** – לתלמידים המחדשים את זכאותם, במקרים בהם התלמיד והוריו בוחרים המשך לימודים בסוג המסגרת הנוכחי, ניתן לקיים דיון בהשתתפות חברי וועדת זכאות ואפיון בלבד. יש לקיים דיון מקדים בצוות רב-מקצועי **טרם** הפניה לוועדת זכאות ואפיון. במקרה והוחלט בהסכמת ההורים על קיום ועדה בהשתתפות חברי ועדה בלבד, מנהל/ת בית ספר ובגני ילדים מנהל/ת המתי"א יחתים את הורי התלמיד (או את התלמיד במידה ומלאו לו 18 שנים ולא מונה לו אפוטרופוס) על טופס הסכמה לקיום ועדת זכאות ואפיון בנוכחות חברי ועדה בלבד (נספח 14). ההיערכות לדיון ומהלך הדיון בוועדת זכאות ואפיון יתקיימו בהתאם לנהלים לקיום ועדת זכאות ואפיון, כמתואר בסעיפים ב-1 ו-ב-3. הרכב הצוות בדיון טרם וועדת זכאות ואפיון: בגן/בית ספר לחינוך רגיל - הצוות הרב-מקצועי כמפורט בסעיף א-2 לעיל; בגן/בית ספר לחינוך מיוחד – מנהל המוסד החינוכי והצוות העובד עם התלמיד.

יש לפעול על פי הטבלאות בעמ' 20-22 להלן למעט במקרים הבאים:

- בכל מקרה שבו ההורים מבקשים לשנות את סוג המסגרת החינוכית
- במקרים בהם יש שינוי באפיון המוגבלות
- בכל מקרה של אי הסכמה בין הגורמים המעורבים בהחלטה
- במקרים לעיל יש למלא שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה) ולקיים ועדת זכאות ואפיון בהשתתפות חברי ועדה, תלמיד, הורים, צוות ומוזמנים (גם אם בטבלאות מפורט אחרת).
- בכל מקרה שבו ההורים מבקשים להשתתף בדיון בוועדת זכאות ואפיון במקרה לעיל יש לקיים ועדת זכאות ואפיון בהשתתפות חברי ועדה, תלמיד, הורים, צוות ומוזמנים (גם אם בטבלאות מפורט אחרת). מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה) במקרה זה יתבצע בהתאם להנחיות למחדשי זכאות (טבלאות בעמ' 20-21).
- **בכל מקרה**, בסמכות יו"ר הוועדה האפשרות לזמן ועדת זכאות ואפיון בנוכחות חברי הוועדה וכלל המוזמנים - תלמיד, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים נוספים לפי שיקול דעתו.

בטבלאות בעמ' 20-22 להלן מפורטים המצבים בהם:

- הצוות החינוכי נדרש/לא נדרש למלא שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)
- יש/אין צורך לקיים דיון בוועדת זכאות ואפיון ואופן הדיון שיתקיים

זאת בהתייחס לתלמידים:

- המחדשים את זכאותם
- במעברים בין שלבי גיל ובין מוסדות חינוך
- עם זכאות בתוקף

תלמידים מחדשי זכאות - המשך

מוגבלות בשכיחות גבוהה ²	מוגבלות בשכיחות נמוכה ¹	סוג המסגרת	סטטוס
כל שלבי החינוך	כל שלבי החינוך		
מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)	מילוי שאלון רמת תפקוד ³ (ראמ"ה)		
רמות 1-2 - חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים רמות 3-4 - ניתן: חברי ועדה בלבד לאחר דיון מקדים בצוות רב- מקצועי בהשתתפות ההורים, בהסכמתם ובחתימתם	רמות 1-2 - חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים רמות 3-4 - ניתן: חברי ועדה בלבד לאחר דיון מקדים בצוות רב- מקצועי בהשתתפות ההורים, בהסכמתם ובחתימתם	גן/כיתה לחינוך רגיל	מחדשי זכאות
מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)	ללא שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)		
רמות 1-2 - חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים רמות 3-4 - ניתן: חברי ועדה בלבד לאחר דיון מקדים בצוות רב- מקצועי בהשתתפות ההורים, בהסכמתם ובחתימתם	ניתן: חברי ועדה בלבד לאחר דיון מקדים בצוות רב-מקצועי בהשתתפות ההורים, בהסכמתם ובחתימתם	כיתת חינוך מיוחד בבית ספר רגיל	מחדשי זכאות
מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)	ללא שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)		
רמות 1-2 - חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים רמות 3-4 - ניתן: חברי ועדה בלבד לאחר דיון מקדים בצוות רב-מקצועי בהשתתפות ההורים, בהסכמתם ובחתימתם	ניתן: חברי ועדה בלבד לאחר דיון מקדים בצוות רב-מקצועי בהשתתפות ההורים, בהסכמתם ובחתימתם	גן/בית ספר לחינוך מיוחד	מחדשי זכאות
אין צורך לקיים וועדת זכאות ואפיון לתלמידים בכל סוגי המסגרות. על הרשות המקומית להעביר לאגף א' חינוך מיוחד בקשה להארכת זכאותם עד תום לימודיהם בצרף אישור מבית הספר שאכן זו שנת הלימודים האחרונה של התלמיד והסכמה של ההורים		עד שנה לפני סיום לימודיהם	מחדשי זכאות

¹ אוטיזם, הפרעות נפשיות, חשד למוגבלות שכלית התפתחותית, מוגבלות שכלית התפתחותית, עיוורון/מוגבלות בראיה, חירשות/מוגבלות בשמיעה, מוגבלות פיזיות, מחלות ותסמונות נדירות. וכן משכל גבולי
² לקות למידה, הפרעת קשב, עיכוב שפתי/התפתחותי, הפרעות התנהגותיות ורגשיות.
³ מקרא רמות תפקוד - גבוהה (1); בינונית גבוהה (2); בינונית נמוכה (3); נמוכה (4)

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

צד 1 תלמידים במעבר בין שלבי גיל ובין מוסדות חינוך

סוג המעבר	סוג המסגרת	מוגבלות בשכיחות נמוכה ⁴	מוגבלות בשכיחות גבוהה ⁵
מעבר מגן לכיתה א' מחדשי זכאות זכאות בתוקף	מגן חינוך מיוחד לכיתה א' רגילה	מילוי שאלון רמת תפקוד ⁶ (ראמ"ה)	בהסכמת הורים יש לפנות לדין בצוות רב-מקצועי לקביעת זכאות מסל השילוב המוסדי - ללא שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)
		חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים	עפ"י בקשת הורים ניתן לקיים דיון בוועדת זכאות ואפיון - מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)
	ללא שינוי סוג המסגרת במעבר	מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)	מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)
		חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים	חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים
	מעבר מגן חינוך רגיל לכיתה א' חינוך מיוחד	מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)	מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)
חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים		חברי ועדת זכאות ואפיון, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים	
מעברים מיסודי לחט"ב ולחט"ע זכאות בתוקף מוועדת זכאות ואפיון	שינוי סוג המסגרת	אין צורך לקיים ועדת זכאות ואפיון, על ההורים להודיע על סוג המסגרת שבחרו עד ה- 15 ביוני באמצעות הטופס בנספח 7. לתלמידים העוברים למסגרת חינוך רגיל זכאים לסל אישי, יש לפנות לדין בצוות רב-מקצועי לקביעת הרכב התמיכות בסל האישי.	
	ללא שינוי סוג המסגרת	אין צורך לקיים ועדת זכאות	

⁴ אוטיזם, הפרעות נפשיות, חשד למוגבלות שכלית התפתחותית, מוגבלות שכלית התפתחותית, עיוורון/מוגבלות בראיה, חירשות/מוגבלות בשמיעה, מוגבלות פיזית, מחלות ותסמונות נדירות. וכן משכל גבולי.

⁵ לקות למידה, הפרעת קשב, עיכוב שפתי/התפתחותי, הפרעות התנהגותיות ורגשיות.

⁶ מקרא רמות תפקוד - גבוהה (1); בינונית גבוהה (2); בינונית נמוכה (3); נמוכה (4)

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

סוג המעבר	סוג המסגרת	כל המוגבלויות
מעברים מיסודי לחט"ב ולחט"ע	ללא שינוי סוג מסגרת	אין צורך לקיים ועדת זכאות ואפיון
זכאות בתוקף מוועדת השמה	שינוי סוג מסגרת	יש לקיים ועדת זכאות ואפיון בהשתתפות חברי ועדה ומוזמנים מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)
מעברים מיסודי לחט"ב ולחט"ע	כיתה לחינוך רגיל תלמידים עם המוגבלויות המפורטות מטה? הזכאים לסל אישי (דיפרנציאלי)	בשנה הראשונה והשניה ליישום התיקון לחוק חנ"מ (במחוז צפון – תש"ף ותשפ"א, בשאר המחוזות – תשפ"א ותשפ"ב) אין צורך לקיים ועדת זכאות ואפיון
זכאות בתוקף מוועדת שילוב	שינוי סוג מסגרת	יש לקיים ועדת זכאות ואפיון בהשתתפות חברי ועדה ומוזמנים מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)
זכאות בתוקף (כל סוגי הוועדות)	ויתור על הזכאות במהלך/בתום הזכאות בני 18 שאינם מעוניינים בהמשך עד גיל 21	אין צורך לקיים ועדת זכאות ואפיון על ההורים/התלמיד לעדכן את הרשות המקומית אודות הויתור על הזכאות לשירותי חינוך מיוחדים עד ה- 15 ביוני.
	שינוי אפיון המוגבלות במהלך תקופת הזכאות	זכאות מוועדת שילוב/השמה - יש לקיים ועדת זכאות ואפיון בהשתתפות חברי ועדה ומוזמנים זכאות מוועדת זכאות ואפיון - ניתן לקיים ועדת זכאות ואפיון בהשתתפות חברי ועדה בלבד לאחר דיון מקדים בצוות רב-מקצועי בהשתתפות ההורים, בהסכמתם ובחתימתם, אלא אם כן ההורים מבקשים להשתתף. מילוי שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)

⁷ אוטיזם, עיוורון/מוגבלות בראיה, חירשות/מוגבלות בשמיעה, מוגבלות שכלית התפתחותית, מוגבלות פיזית, הפרעות נפשיות, מחלות ותסמונות נדירות

היערכות הצוות החינוכי

על הצוות החינוכי לדאוג להכנת התלמיד/ה וההורים לקראת הדיון בוועדה ולספק להם מידע אודות ההיערכות לוועדה, תהליך הדיון ואפשרויות ההחלטה, לרבות הפניה לפורטל הורים של משרד החינוך או לחוברת המידע להורים. חשוב לעודד את ההורים והתלמיד/ה למלא את השאלון המיועד להם כדי שניתן יהיה לצרפם לשאר המסמכים המוגשים לוועדה. השאלונים לתלמיד ולהורים מכוונים לחשיבה על הסוגיות שיעלו במהלך הדיון. בדיונים בהם נוכח התלמיד, על הצוות החינוכי בהסכמת ההורים להכין אותו ככל שניתן לקראת הדיון.

על המוסד החינוכי/ההורים להגיש בקשה לנציג הרשות המקומית או ליו"ר וועדת הזכאות לקיום דיון בוועדת זכאות ואפיון.

אזכור מילוי שאלונים (קישור לשאלונים ניתן למצוא בפורטל מוסדות חינוך – שער, לשונית קיצורי דרך):

1. שאלון הפניה לוועדת זכאות ואפיון

- על המוסד החינוכי למלא שאלון הפניה לכלל התלמידים המופנים לוועדה.
- שאלון הפניה ימולא על ידי מנהל/ת הגן או מחנך/ת הכיתה, בשיתוף צוות רב-מקצועי, מומחה התחום מטעם המת"א/ המת"א המתמחה בתחום מוגבלות בראיה ועיוורון/ המרכז הטיפולי לכבדי שמיעה וחרשים.
- לילדים שעד להפנייתם לוועדת זכאות ואפיון שהו במסגרות פרטיות, מעונות יום (לרבות מעונות יום שיקומיים) וכיוב', אין צורך למלא שאלון הפניה ושאלון רמת תפקוד (ראמ"ה). במידה ומצויים בידיהם דוחות/מסמכים אודות תפקוד הילד, ימסרו אותם לוועדה בהסכמת ההורים.
- לתלמידים חדשים במערכת החינוך ניתן להפנות בקשה לקיום דיון בוועדה ללא שאלון הפניה.
- מילוי שאלוני הפניה יסתיים לא יאוחר מ- 31 בחודש מרץ בכל שנה לקראת שנת הלימודים העוקבת.
- עותק של שאלון הפניה חתום ע"י מפקח המסגרת החינוכית יימסר להורים, 14 יום לפחות טרם הדיון.
- במקרה של הורים גרושים יש לפעול עפ"י חוזר מנכ"ל ע"ד/7(א), 2014, סעיף 2.3-8 הקשר בין מוסדות החינוך ובין הורים פרודים או גרושים.

2. שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)

- הצוות החינוכי ימלא את שאלון רמת התפקוד (ראמ"ה) לאחר השלמת התהליך של מיצוי אפשרויות וקיום שיח עם ההורים, טרם הפניית התלמיד לוועדת זכאות ואפיון.
- במקרים בהם התקיים תהליך של מיצוי אפשרויות וצוות בית הספר/ההורים מצאו לנכון להפנות את התלמיד לוועדת זכאות ואפיון, אך בשאלון רמת תפקוד (ראמ"ה) התקבלה רמת תפקוד גבוהה (1) או בינונית-גבוהה (2), יש לקיים בגינו דיון בוועדת זכאות ואפיון.
- יש למלא את שאלון רמת התפקוד במקרים הנדרשים בהתאם למפורט בטבלאות בעמ' 20-22 לעיל.
- יש למלא את השאלון תוך התייחסות לתפקוד המצופה בשכבת הגיל.
- לתלמידים עם עיוורון/מוגבלות בראיה, חירשות/מוגבלות בשמיעה ומוגבלות פיזית, ימולא גם החלק בשאלון המתייחס להערכה של חומרת המוגבלות ע"י מומחה תחום המכיר את התלמיד מטעם המת"א/ המת"א המתמחה בתחום מוגבלות בראיה ועיוורון/ המרכז הטיפולי לכבדי שמיעה וחרשים.
- לאחר מילוי השאלון יוכל הצוות החינוכי לפנות ליו"ר הוועדה לקבלת רמת התפקוד שהתקבלה בשאלון. על הצוות החינוכי לעדכן את הורי התלמיד בדבר רמת התפקוד שהתקבלה.
- במשרד החינוך מתקיימים מהלכים לאפשר הצגת שאלון רמת התפקוד להורי התלמיד.

3. שאלון הורים ותלמיד

- יש להציג בפני ההורים והתלמיד את האפשרות למלא את השאלונים המיועדים להם. במידה וההורים או התלמיד בחרו למלא שאלון ומעוניינים להציגו, על יו"ר הוועדה לדאוג להצגתם בדיון. הנחיות בנוגע לשאלון הורים ושאלון תלמיד - בפורטל מסודות חינוך (שער).
- עומדת בפני ההורים האפשרות להעביר מסמכים באמצעות המוסד החינוכי בכפוף להסכמה כתובה (נספח 12).

ארגון היערכות הוועדה לדיון

המשימה	באחריות
<ul style="list-style-type: none"> ארגון מקום הוועדה והתנאים הפיזיים לקיום הוועדה, כולל מחשב ומדפסת 	נציג רשות מקומית
<ul style="list-style-type: none"> בדיקת הצורך בהנגשה למי מהמשתתפים והתאמת ההנגשה 	נציג רשות מקומית
<ul style="list-style-type: none"> בדיקת המסמכים בתיק התלמיד, שלמותם, תוכנם, קבילותם ותקפותם עדכון מפקח/מנהל המסגרת החינוכית בדבר חוסר במסמך נדרש לדיון בוועדה 	יו"ר וועדת זכאות ואפיון
<ul style="list-style-type: none"> תיאום מועדים להתכנסות הוועדה על יו"ר הוועדה לוודא כי כל חברי הוועדה הוזמנו ע"י נציג הרשות המקומית. 	יו"ר וועדת זכאות ואפיון בתאום עם נציג רשות מקומית
<ul style="list-style-type: none"> לוח זמנים לקיום הדיונים - המלצה - ועדות המתקיימות לתלמידים שזו להם וועדת זכאות ואפיון ראשונה - 50 דקות - ועדות למחדשי זכאות בנוכחות חברי ועדה, תלמיד, הורים, צוות ומוזמנים - 30 דקות - ועדות חוזרות בנוכחות חברי ועדה בלבד - עד 20 דקות 	יו"ר וועדת זכאות ואפיון בתאום עם חברי הוועדה
<ul style="list-style-type: none"> ריכוז הבקשות שהופנו ע"י ההורים/המוסד החינוכי לקראת הדיון 	נציג רשות מקומית
<ul style="list-style-type: none"> זימון חברי הוועדה ומוזמנים שונים עפ"י הצורך: תלמיד, הורים*, צוות החינוכי, יועצים חיצוניים; מתורגמן, עו"ס, קב"ס, רופא ונציגים עפ"י אוכלוסיות; מ"מ, ממ"ד, חרדי, מוכשר. הזימון ייעשה תוך פרק זמן סביר ולא פחות מ-16 יום לפני מועד הישיבה. לזימון ההורים יש לצרף חוברת מידע להורים 	נציג רשות מקומית
<ul style="list-style-type: none"> זימון מומחה/ית תחום מוגבלות מטעם המת"א / המרכז טיפולי לכבדי שמיעה וחרשים / המת"א המתמחה בכבדי ראייה ועוורים בהתאם לצורך 	יו"ר וועדת זכאות ואפיון
<ul style="list-style-type: none"> הכנת תיק יו"ר הוועדה - הכנת טופס שמירת סודיות וניגוד עניינים עם שמות כל חברי הוועדה - הכנת עותק קשיח אחד של שאלון ההפניה - חוברת מידע להורים 	יו"ר וועדת זכאות ואפיון
<ul style="list-style-type: none"> הכנת תיק לכל חבר וועדה - טופס קיום מנחים לוועדת זכאות ואפיון בתהליך קבלת ההחלטה - רשימת פרטי התלמידים ולו"ז הוועדה 	יו"ר וועדת זכאות ואפיון

* אם הורה מבקש לדחות את הדיון בוועדת זכאות ואפיון, יש להיענות לבקשתו. אם ההורים זומנו על פי הנהלים שפורטו לעיל ויש אישור על מסירת הזימון אליהם בדואר רשום, אך לא הופיעו בפני הוועדה, יש לזמנם בשנית על פי הנהלים. אם לאחר הזימון השלישי לא הופיעו ההורים בפני הוועדה, תהיה הוועדה רשאית לדון בענייניו של התלמיד ולקבל החלטות תקפות ללא נוכחות ההורים. ההורים יכולים לשלוח לדיון מישהו מטעמם בצירוף יפיו כוח כתוב. במקרה ומדובר בתלמיד מעל גיל 18 שלא מונה לו אפוטרופוס, יתנהל ההליך עם התלמיד.

ב-3 הדיון בוועדת זכאות ואפיון וקבלת ההחלטות

יו"ר הוועדה יקיים את הדיון תוך הקפדה על שיח מכבד המאפשר השתתפות משמעותית והבעת דעות ועמדות של כל הנוכחים בדיון. כמו כן ינהל את הדיון תוך שימת דגש על הצגת מידע אודות רמת תפקודו של התלמיד וצרכיו במגוון תחומים ותוך התייחסות לתחומי החוזק ולקשיים המאפיינים את תפקודו.

יו"ר הוועדה יודא שהמונחים המקצועיים השונים יוסברו לתלמיד, להורים ולנוכחים האחרים בדיון, כדי שהכתוב במסמכים והנאמר במהלך הדיון יובנו להם.

תלמיד שמלאו לו 18 שנים ולא מונה לו אפטרופוס, בכל מקום בו מצויין הורים, יש לראות כאילו צויין התלמיד בלבד. מוצע גם במצבים אלה לבחון עם התלמיד את האפשרות להזמין את הוריו.

ניהול הדיון בוועדת זכאות ואפיון ע"י יו"ר הוועדה:

- יו"ר הוועדה יידע את כל המשתתפים בדיון על חובתם לשמור על סודיות הדיון. כל המוזמנים לשיבת הוועדה, למעט התלמיד, ההורים ובאי כוחם של ההורים, מחויבים לחתום על טופס הצהרה על שמירת סודיות המצורף לנוהל זה. חברי הוועדה מחויבים לשמור על סודיות מתוקף חוק.
- יו"ר הוועדה יציג את הנוכחים בפני ההורים והתלמיד, יתאר את מהלך הוועדה, את הליך קבלת ההחלטות, מתן הזכאות ותהליך בחירת התלמיד וההורים את סוג המסגרת.
- יו"ר הוועדה יזמין את הורי התלמיד ו/או את מי מטעמם לשתף ולהציג את תיאור התפקוד, החוזקות והצרכים של ילדם וכן את התלבטויותיהם ובקשותיהם. ההורים יוכלו להתייחס לשאלון ההורים במידה ומילאו, למסמכים נוספים ולחוות דעת שהוצגו בדיון על פי בחירתם. במידה ויבחרו להשמיע את דבריהם בשלב אחר של הדיון ולא בתחילתו, יוכלו לעשות כן.
- בדיונים שבהם התלמיד משתתף בדיון, ידאג יו"ר הוועדה לאפשר לו תנאים נאותים להשמעת דבריו בהתאם לצרכיו האישיים.
- לבקשת ההורה או התלמיד, הם יוכלו לדבר בפני חברי הוועדה בלבד.
- צוות המוסד החינוכי יציג את חוות דעתו המקצועית באשר לתפקוד התלמיד, לעוצמת צרכיו ולהשתתפותו בסביבות החינוכיות השונות, תוך שימת דגש על החוזקות של התלמיד ועל התחומים שבהם נידרשת לו תמיכה. הצוות יציג את תכניות ההתערבות שבוצעו על ידו עבור התלמיד ואת התמיכות שניתנו לו.
- יו"ר הוועדה יציג את רמת התפקוד שהתקבלה בשאלון רמת תפקוד (ראמ"ה) שמולא ע"י הצוות החינוכי.
- הפסיכולוג חבר הוועדה יציג את המסמכים הקבילים שהוגשו לוועדה ואת המידע העולה מתוכם.
- זכאותם של תלמידים עם תסמונות/מחלות נדירות תבחן במעמד ועדת זכאות ואפיון בהתייחס לאבחנה במסמך הקביל ובדגש על תפקודו וצרכיו של התלמיד במסגרת החינוכית (נספח 11).
- מומחה תחום המוגבלות שהוזמן לוועדה יציג ויסביר מידע הנוגע לתפקוד התלמיד בזיקה למענה המתבקש ולמוגבלות של התלמיד, לרבות מידע רפואי, העולה מהמסמכים שהוגשו לוועדה, בהתבסס על היכרותו את תפקוד התלמיד.

- היו"ר ידאג להעברת מידע לתלמיד ולהורים אודות השירותים שהתלמיד זכאי לקבל בכל סוג מסגרת.
- במהלך הדיון יעריכו חברי הוועדה את עצמת התמיכה הנדרשת לתלמיד בשגרת לימודיו במגוון תחומים ובסביבות שונות בהתבסס על המידע המובא בפניהם. חברי הוועדה יסתייעו בטופס: קיים מנחים לוועדת זכאות ואפיון בתהליך קבלת ההחלטה (נספח 6) לצורך התרשמות ושאלת שאלות בנוגע לתפקודו של התלמיד, חזקותיו וקשייו ולצורך גיבוש חוות דעתם. כמו כן יוכלו חברי הוועדה להסתייע בנתון של רמת התפקוד שהתקבלה בשאלון רמת התפקוד (שאלון הראמ"ה).
- **צדקן** זכאות להסעה ולליווי תקבע עפ"י צרכיו של התלמיד, קשייו ויכולת הניידות שלו. וועדות זכאות ואפיון שיתכנסו בשנת הלימודים תש"ף לא ידונו בזכאות התלמידים להסעה ולליווי. הזכאות להסעה ולליווי תבחן באגף החינוך ברשות המקומית בה מתגוררים התלמידים וישומה יבחן בהתאם לכללים ולהנחיות של אגף הסעות המופיעים בחוזר מנכ"ל הסעות תלמידים ועובדי הוראה למוסדות חינוך רשמיים, תשע"ט, 2018.
- החלטות ועדת הזכאות והאפיון יתקבלו ברוב קולות של חבריה המשתתפים בדיון. היו הקולות שקולים, יהיה ליושב ראש הוועדה קול נוסף.
- באחריות יו"ר הוועדה לדאוג לכתיבת פרוטוקול הדיון ב"מערכת זכאות ואפיון", לרבות בדיונים שהתקיימו בהשתתפות חברי וועדה בלבד.
- יו"ר הוועדה יסכם חלק זה של הדיון, תוך שהוא אומר למוזמנים כי המשך הדיון יתקיים בנוכחות חברי הוועדה בלבד.

אוצון המשך דיון לקבלת החלטה בנוכחות חברי הוועדה בלבד

(לאחר שלב הדיון בנוכחות התלמיד, ההורים, הצוות החינוכי והמוזמנים הנוספים שאינם חברי ועדה):

- א.** חברי הוועדה יקבעו זכאות או אי זכאות לשירותי חינוך מיוחדים.
- ב.** במקרים בהם נקבעה זכאות, חברי הוועדה יגבשו את דעתם ביחס לרמת התפקוד של התלמיד תוך התייחסות למסמכים ולחוות הדעת שהוצגו בפניהם, ולנתון שהתקבל בשאלון רמת תפקוד (ראמ"ה) **כגורם מרכזי בהחלטה** על רמת התפקוד. חברי הוועדה יסתייעו בטופס: קווים מנחים לוועדת זכאות ואפיון בתהליך קבלת ההחלטה (נספח 6).
- ג.** במקרים חריגים ביותר, אם מצאה הוועדה כי רמת התפקוד שהתקבלה בשאלון רמת התפקוד (ראמ"ה) אינה תואמת את התרשמותה, קרי, גבוהה יותר או נמוכה יותר, רשאית הוועדה:
- להמליץ על תוספת תמיכה מסל מוסדי או תמיכה מסל מחוזי בכפוף למשאבים העומדים לרשות המחוז ובהנחיית מנהל/ת המחוז, ללא שינוי רמת התפקוד. יו"ר הוועדה יציין במכתב ההחלטה, בהערות, שתבחן המלצה לתוספת תמיכה בכפוף למשאבים העומדים לרשות המחוז.
 - לקבוע את רמת התפקוד בהתאם לחוות דעתה המקצועית.
- ד.** תלמידים מחדשי זכאות בשנה"ל תש"ף-תשפ"א, עם מוגבלות בשכיחות גבוהה, הלומדים במסגרת לחינוך מיוחד (כיתת חנ"מ בבי"ס רגיל, גן/בי"ס חנ"מ):
- ההורים יוכלו לבחור המשך לימודים באותו סוג המסגרת עד למועד חידוש הזכאות הבא. תסומן במערכת הממוחשבת רמת תפקוד בינונית-נמוכה (3).
 - אם בחרו ההורים מלכתחילה לימודים בכיתה לחינוך רגיל ברמת תפקוד גבוהה ובינונית-גבוהה (1-2) - הועדה תקבע זכאות לשירותי חינוך מיוחדים מהסל המוסדי ותמליץ למוסד החינוך לתגבר את התמיכה לתלמיד זה מתוך הסל המוסדי לשנה אחת. ברמת תפקוד בינונית-נמוכה ונמוכה (3-4) - הועדה תקבע את זכאות התלמיד לסל אישי.
- ה.** תלמידים מחדשי זכאות בשנה"ל תש"ף-תשפ"א, עם מוגבלות בשכיחות נמוכה, הלומדים בגן/כיתה לחינוך רגיל ונמצא פער בין רמת התפקוד שהתקבלה בשאלון לבין התמיכות שקיבלו התלמידים בשנה קודמת, תישמר זכאותם לקבלת התמיכות כפי שניתנו להם בעבר (לעניין שעות הסיוע) ככל הנדרש.
- ו.** תלמידים במעבר מגן לכיתה א', עם מוגבלות בשכיחות גבוהה, הלומדים בגן חינוך מיוחד:
- ברמת תפקוד גבוהה ובינונית-גבוהה (1-2) - הועדה תקבע זכאות לשירותי חינוך מיוחדים מהסל המוסדי ותמליץ למוסד החינוך לתגבר את התמיכה לתלמיד זה מתוך הסל המוסדי לשנה אחת.
 - ברמת תפקוד בינונית-נמוכה ונמוכה (3-4) - ההורים יבחרו את סוג המסגרת. אם בחרו בכיתה לחינוך רגיל, הועדה תקבע את זכאות התלמיד לסל אישי.
- ז.** במקרים שבהם לא נדרש למלא שאלון רמת תפקוד (ראמ"ה)⁸ - חברי הוועדה יקבעו את רמת התפקוד על בסיס המסמכים והשיח בוועדה.

⁸ תלמידים עם מוגבלות בשכיחות נמוכה המחדשים את זכאותם ולומדים בכיתת חינוך מיוחד בבית ספר רגיל ובגן/בית ספר לחינוך מיוחד; תלמידים חדשים במערכת החינוך העולים לגן ילדים, שזו להם ועדה ראשונה.

במקרים שבהם הדיון מתקיים מלכתחילה בנוכחות חברי ועדה בלבד בהסכמת הורים, לאחר דיון מקדים בצוות רב-מקצועי בהשתתפותם כמפורט לעיל, במידה והוועדה מתרשמת באופן שונה מזה שהתקבל בשאלון רמת תפקוד (ראמ"ה), יש לעדכן את הצוות החינוכי ואת התלמיד והוריו ולזמן דיון וועדה בנוכחות חברי ועדה, תלמיד, הורים, צוות חינוכי ומוזמנים נוספים.

מימוש ההחלטות של ועדת זכאות ואפיון

סוג המוגבלות	רמת התפקוד	זכאות	בחירת הורים
לקות למידה רב-בעייתית, עיכוב שפתי/התפתחותי, הפרעות התנהגותיות ורגשיות	גבוהה (1) או בינונית-גבוהה (2)	זכאות לתמיכה פרטנית/קבוצתית מסל השילוב המוסדי בכיתה לחינוך רגיל	אין אפשרות בחירה באשר לסוג מסגרת
הפרעה נפשית, משכל גבולי	גבוהה (1)		
לקות למידה רב-בעייתית, עיכוב שפתי/התפתחותי, הפרעות התנהגות-רגשיות	בינונית-נמוכה (3) או נמוכה (4)		להורים תהיה אפשרות לבחור את סוג המסגרת: גן/כיתה רגיל/במוסד חינוך רגיל, כיתה במוסד חינוך רגיל שבה ניתנים שירותי חינוך מיוחדים, גן/כיתה לחינוך מיוחד.
הפרעה נפשית, משכל גבולי	עד נמוכה (4)	זכאות לשירותי חינוך מיוחדים	הורים אשר יבחרו שילדם ילמד בכיתה לחינוך רגיל, התלמיד יקבל זכאות לשירותי חינוך מיוחדים מסל אישי.
מוגבלות שכלית התפתחותית (כולל חשד למוגבלות שכלית התפתחותית), אוטיזם, מוגבלות פיזית, מוגבלות בשמיעה/ראיה, מחלות נדירות	גבוהה (1) עד נמוכה (4)		

לאחר קיום הדיון בוועדת זכאות ואפיון תפעל הוועדה עפ"י השלבים הבאים:

- יו"ר הוועדה ידאג להעביר להורי התלמיד את פרוטוקול הוועדה בחתימת כל חברי הוועדה ככל האפשר עם תום הדיון בוועדה ולא יאוחר מ-14 ימים מתום הדיון או מהמועד שבו נמסרה להורים החלטת הוועדה, לפי המוקדם מביניהם. הוועדה רשאית להחליט, בהחלטה מנומקת שתירשם בפרוטוקול, כי פרוטוקול הדיון, כולו או חלקו, לא יימסר להורי התלמיד, אם שוכנעה כי המידע הנכלל בו עלול לסכן את התלמיד או אדם אחר, ובלבד שיינתן להורי התלמיד חלק הפרוטוקול של הדיון שבו השתתפו.
- יו"ר הוועדה ידאג להעביר להורי התלמיד את החלטת הוועדה בכתב בתוך 14 ימים ממועד הדיון, אלא אם כן החליטה הוועדה כי החלטתה ונימוקה, כולם או חלקם, לא יימסרו להורי התלמיד, אם שוכנעה כי המידע הנכלל בהם עלול לסכן את התלמיד או אדם אחר. ואולם עורך דין, פסיכולוג חינוכי, רופא או עובד סוציאלי מטעמם יהיה רשאי, בכל מקרה, לעיין בפרוטוקול כולו.
- ניתן למסור את הפרוטוקול ואת החלטת הוועדה באופן ידני או להעבירם באמצעות דואר אלקטרוני בכפוף להסכמת ההורים (נספח 12). בכל מקרה במקביל יש לשלוח את הפרוטוקול ואת החלטת הוועדה גם בדואר רשום.
- בהחלטת הוועדה יפורטו השירותים שהתלמיד זכאי לקבל בכל מסגרת חינוכית שבה ילמד מבין אלה:
 - גן/ כיתה רגילה/ במוסד חינוך רגיל
 - כיתה במוסד חינוך רגיל שבה ניתנים שירותי חינוך מיוחדים
 - מוסד חינוך שניתנים בו שירותי חינוך מיוחדים (גן/כיתה לחינוך מיוחד)
- הוראות סעיף זה לא יחולו על תלמיד שוועדת זכאות ואפיון קבעו שהוא זכאי למענה פרטני או קבוצתי מסל אישי בכיתה רגילה במוסד חינוך רגיל.
- לאחר קבלת הזכאות יבחרו הורי התלמיד את סוג המסגרת החינוכית שבה ילמד ילדם מבין האפשרויות לעיל, ויודיעו על בחירתם לוועדת הזכאות והאפיון באמצעות "טופס לרישום סוג המסגרת החינוכית", בתוך 14 ימים מיום שההחלטה הגיעה לידיהם לרבות פירוט השירותים להם התלמיד זכאי. את הטופס ניתן להעביר באמצעות מנהל מוסד החינוך או בפקס/דוא"ל לרשות המקומית לפי הפרטים אשר יופיעו על גבי הטופס (נספח 7).
- יו"ר הוועדה יסרוק את טופס בחירת ההורים ויקליד את בחירת ההורים במערכת זכאות ואפיון.
- במקרים בהם לא הודיעו ההורים על בחירתם בתוך התקופה האמורה, רשאית ועדת הזכאות והאפיון להחליט על המסגרת החינוכית המתאימה לתלמיד. הוועדה תעניק זכות קדימה לשילוב התלמיד במוסד לחינוך רגיל.
- במקרים בהם יבקשו ההורים לשנות את בחירתם, עליהם להודיע על כך ליו"ר הוועדה לא יאוחר מ-15 בחדש יוני.
- במקרים בהם ועדת זכאות ואפיון סברה, בהסתמך על חוות דעת ומסמכים של גורמים טיפוליים, כי יש חשש ממשי שהשמתו של התלמיד במסגרת חינוכית בהתאם לבחירת הוריו תביא לפגיעה ממשית בשלומו של התלמיד או בשלומם של אחרים, רשאית היא להחליט על השמתו במסגרת חינוכית אחרת המתאימה לו. במקרים אלה יובא הדיון בפני מנהל/ת אגף א' חינוך מיוחד במשרד החינוך או סגניתו/ה. זאת לאחר שניתנה להורי התלמיד הזדמנות להשמיע את עמדתם בפני ועדת זכאות ואפיון בתוך 14 ימים מיום קבלת הודעת ההורים על בחירתם (ראה פרק ה' בחוברת זו).

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

- בסיום תהליך הוועדה יודא יו"ר הוועדה שתיק התלמיד, במערכת זכאות ואפיון, מכיל באופן מלא ותקין את כל המסמכים שנדונו ואת החלטות שהתקבלו.
- תלמידים שנקבעה זכאותם לשירותי חינוך מיוחדים, סל השירותים יקבע עפ"י התוספת השנייה לחוק החינוך המיוחד 2018 - מענה פרטני או קבוצתי מסל בית ספרי, היקף סל התמיכות האישי. סל התמיכות האישי ניתן למימוש רק במסגרת גן/כיתה רגילה בחינוך רגיל. השירותים המיוחדים במוסדות חינוך מיוחד יינתנו בהתאם למאפיינים המובנים שלהם כהגדרתם בחוק החינוך המיוחד – אורך יום הלימודים, משך שנת הלימודים, מספר תלמידים בכיתה, ארוחות ומיתקנים ייחודיים של מוסד לחינוך מיוחד.
- הליך ועדת זכאות ואפיון, והשיבוץ במוסד החינוך לגבי תלמיד שהוגשה בעניינו השגה, מסתיים רק לאחר שוועדת ההשגה קיבלה את החלטתה. עד למועד זה יישאר התלמיד במוסד החינוכי שבו הוא לומד.
- החלטת ועדת ההשגה תיושם בשנה"ל העוקבת למעט מקרים בהם הועדה דנה על זכאות מידית לשנה"ל הנוכחית.

ב-4 דיון באגף א' - חינוך מיוחד

בחירת זכאות לתלמיד שמחלתו אינה מופיעה ברשימת המחלות הנדירות

דיון לבחינה ולקביעה של זכאות לשירותי חינוך מיוחדים, מתקיים באגף א' חינוך מיוחד, בגין תלמיד שמחלתו אינה מופיעה ברשימת המחלות הנדירות (נספח 11).

מסמכים נדרשים אותם יש לצרף להפניית הבקשה לדיון

- טופס בקשה לדיון חתום ע"י המפקח/ת ומנהל/ת המת"א (נספח 11.א).
- הערכה עדכנית מהשנה האחרונה שבוצעה על ידי רופא מומחה.
- תכנית אישית של התלמיד (תוכנית חינוכית יחידנית - תח"י)
- סיכום תצפית וחוות דעת של מומחית תחום במת"א חתומה ע"י מנהלת המת"א
- דו"ח חינוכי ע"י מנהלת הגן/מחנכת הכיתה
- סיכום דיון אחרון, שהתקיימה בגין התלמיד טרם הפניית הבקשה, בהשתתפות ההורים
- *ללא צרף כל המסמכים לא יתקיים דיון.

הפניה לדיון

ריכוז המסמכים והעברתם לאגף חינוך מיוחד יעשה באמצעות המת"א עד ה- 15 באפריל. המסמכים יועברו לידי רכז/ת ועדות חריגים באגף א' חינוך מיוחד.

המועדים לקיום הדיונים

הועדות יתקיימו במהלך החודשים ינואר-אפריל מדי שנה.

הקלדה במערכת ועדת זכאות ואפיון

- ההחלטה שהתקבלה בדיון תועבר ע"י מנהל/ת המת"א ליו"ר ועדת זכאות ואפיון, למנהל המסגרת החינוכית ולהורי התלמיד/ה (או לתלמיד/ה אם מלאו לו/ה 18 ולא מונה עבורו/ה אפוטרופוס).
- יו"ר ועדת זכאות ואפיון יקיים דיון בוועדת זכאות ואפיון בהתאם לנוהל כמפורט בפרק ב' לעיל.
- יו"ר ועדת זכאות ואפיון יקליד את תוכן הדיון וההחלטות במערכת זכאות ואפיון ויאפיין את המוגבלות בקוד "מחלות נדירות" (קוד 98) לתלמידים שיימצאו זכאים לסל אישי.

השגה - הרחבה בפרק ד' להלן

- **וועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על החלטת צוות רב-מקצועי** - השגה על החלטה שהתקבלה בדיון צוות רב-מקצועי באשר לזכאות לשירותי חינוך מיוחדים מסל השילוב המוסדי תתקיים במעמד ועדת זכאות ואפיון.
- **השגה על החלטה של ועדת זכאות ואפיון** תתקיים בוועדת השגה מחוזית.

פרק ג' - סל אישי לתלמיד שזכאותו לשירותי חינוך מיוחדים אושרה

חזרה לתוכן העניינים

במעמד ועדת זכאות ואפיון

תלמידים שזכאותם לשירותי חינוך מיוחדים אושרה במעמד ועדת זכאות ואפיון, והוריהם בחרו כי ילמדו בכיתה לחינוך רגיל, יקבלו תמיכה מסל אישי. זאת במידה ואין מניעה לשבצם בהתאם לבחירת ההורים ובהתאם לתוספת השנייה לתיקון 11 לחוק החינוך המיוחד, 2018.

נוהל קביעת סל השירותים לתלמידים אלו מפורט בפרק א-3 בחוברת זו.

ג-1 פירוט סוגי התמיכות

זכאות התלמיד תוגדר בשעות הוראה, תוך גמישות בבחירת מרכיבי התמיכה - הוראה, טיפול ו/או סיוע ובקביעת היקפם, בהתאם לצרכי התלמיד.

תמיכה מסוג הוראה:

- תינתן ע"י עובד הוראה מהחינוך המיוחד, לרבות מנתח התנהגות.
- התמיכה תינתן ישירות לתלמיד ותבסס על תוכנית הלימודים בהלימה למטרות וליעדים שנקבעו בתוכנית האישית (תוכנית חינוכית יחידנית – תח"י).

תמיכה מסוג טיפול:

- תינתן ע"י עובדי הוראה ממקצועות הבריאות והטיפול: ריפוי בעיסוק, פיזיותרפיה, קלינאות תקשורת וטיפולים באמצעות אומנויות: אמנות חזותית, תנועה, דרמה, מוסיקה, ביבליותרפיה ופסיכודרמה.
- הטיפולים יינתנו בהתאמה לצרכיו של התלמיד, כחלק מיישום היעדים בתוכנית האישית שלו.

תמיכה מסוג סייע/ת (אישית):

- תינתן ע"י סייעת המועסקת על ידי הרשות המקומית, המהווה חלק מצוות המוסד החינוכי.

תמיכה מסוג הנחיה (בנוסף לסל האישי שנקבע):

- תמיכה מקצועית והנחיה לצוות החינוכי-טיפולי העובד עם התלמיד ולהורים, אשר תינתן ע"י מומחי תחום במת"א או במת"א המתמחה בתחום מוגבלות בראיה ועיוורון/ במרכז הטיפולי לכבדי שמיעה וחרשים.

ג-2 דגשים לקביעת הרכב סל השירותים

- הצוות הרב-מקצועי בהרכב הכולל את ההורים, ידון בתמיכות המתאימות לתלמיד בהסתמך על הצרכים, החוזקות והקשיים שלו, יקבע את סוגי התמיכות והיקפן כחלק מבניית התוכנית האישית של התלמיד. הקף סל השירותים של תלמיד הלומד בחינוך הרגיל שנמצא זכאי לשירותי חינוך מיוחדים, נקבע בהתאם לאיפיון המוגבלות ולרמת התפקוד שנקבעה לו כמפורט בתוספת השניה לחוק החינוך המיוחד, במנעד המצוין בכל רמת תפקוד (נספח 13).
- מרכיבי התמיכה יקבעו מתוך מטרה לתת מענה לצרכיו של התלמיד, באופן שיאפשר לו לפתח ולבטא את כישוריו ויכולותיו ולתפקד באופן אוטונומי ועצמאי ככל שניתן. זאת, תוך התייחסות לרצונות ולבחירות של התלמיד. מומלץ להימנע ממצב של ריבוי דמויות שעובדות עם התלמיד.
- בנוסף לסל האישי יוקצו 0.5 ש"ש עבור הנחיית הצוות וההורים ע"י מומחי תחום מהמתי"א. ההקצאה למתי"א מתבצעת לאחר הקלדת פילוח התמיכות במערכת המקוונת בפורטל מוסדות חינוך.
- שירותי החינוך המיוחדים בגן/כיתה לחינוך רגיל, בכיתה לחינוך מיוחד בבית הספר לחינוך רגיל ובגן/בית הספר לחינוך מיוחד יינתנו בהתאם למאפיינים המובנים של כל סוג מסגרת (אורך יום הלימודים, משך שנת הלימודים, מספר התלמידים בכיתה, וכן ארוחות ומיתקנים ייחודיים של מוסדות לחינוך מיוחד).
- במקרים של חוסר הסכמה בין הגורמים המעורבים (צוות רב-מקצועי, הורים) בפילוח התמיכות המרכיבות את סל השירותים יופנה הדיון למפקח/ת החינוך המיוחד ויתקיים בהשתתפותו/ה.
- לאחר קביעת הרכב סל השירותים, מנהל המתי"א ירכז את המידע המגיע ממוסדות החינוך אודות התלמידים הזכאים לסל שירותים אישי ולפילוח תמיכות. המתי"א יבחן את הצרכים כפי שמשקפים בדיווחי מוסדות החינוך מתוך דיוני הצוותים הרב-מקצועיים וישם את הבקשות שהופנו, בהתחשב במשאבים הזמינים (שעות הוראה, כוח אדם והתנאים הפיזיים), תוך שמירה על היקף התמיכות שנקבע לתלמיד.
- עבור תלמידים עם מוגבלות בשמיעה וחרשות יתבצע התהליך באמצעות מנהל/ת המרכז הטיפולי ועבור תלמידים עם מוגבלות בראיה ועיוורון, התהליך יתבצע באמצעות המדריך המחוזי של המתי"א המתמחה.
- התלמיד והוריו שותפים לכל תהליך הרכבת סל השירותים האישי לתלמיד (פילוח התמיכות).

לתשומת הלב

בגני ילדים, בבתי"ס יסודיים ובחטיבות הביניים: שעת הוראה=שעת טיפול=4.3 שעות סיוע
בחטיבה העליונה: שעת הוראה=שעת טיפול=5.4 שעות סיוע

ג-3 אפשרויות ליישום תמיכה מסוג הוראה/טיפול

- תמיכה פרטנית - הוראה/טיפול פרטני לתלמיד בהתאם לתוכנית האישית שנקבעה לו. כל שעה פרטנית שהתלמיד מקבל, מחושבת כשעה מתקציבו האישי.
 - תמיכה בקבוצה - הוראה/טיפול בקבוצה – כל שעה שתלמיד מקבל בקבוצה, נחלקת כמספר התלמידים בקבוצה. לדוגמא: שעה בקבוצה של 4 תלמידים הזכאים לשירותי חינוך מיוחדים שווה ל-0.25 ש"ש עבור כל תלמיד.
 - תמיכה שיתופית – חיבור בין שני בעלי תפקידים שונים לצורך ביצוע תוכנית עבודה משותפת, לתלמיד או לקבוצה. שעה שיתופית שווה לשתי שעות הוראה. לדוגמא:
 - חיבור בין גננת, גננת שילוב, מטפל בהרכב זה או אחר
 - חיבור בין מחנך/מורה מקצועי, מורת שילוב, מטפל בהרכב זה או אחר
 - תמיכה מחוץ לכיתה – התלמיד יהיה זכאי לתמיכה מסוג הוראה מחוץ לכיתה לכל היותר עד שליש משעות הלימודים בשבוע באופן קבוצתי ו/או פרטני.
- הערה: עפ"י החלטת הצוות הרב-מקצועי ניתן, במקרים מיוחדים, לשקול צירוף של תלמיד אחד שאינו זכאי לשירותי חינוך מיוחדים לקבוצת תלמידים עם זכאות, העוסקת במיומנויות חברתיות. זאת במקרים בהם קיימת תרומה הדדית לכל חברי הקבוצה. נדרשת הסכמה וחתימה של הורי התלמיד המצטרף.

ג-4 תוכנית אישית

- התוכנית האישית (תוכנית חינוכית יחידנית – תח"י או תכנית לימודים אישית – תל"א), לרבות התמיכות שיקבל התלמיד, תגובש ע"י הצוות הרב-מקצועי, הכולל את התלמיד והוריו באחריות מנהל/ת הגן או מחנך/ת הכיתה, אשר יובילו תהליך של תכנון, הנחייה, בקרה ומעקב, לצורך למידה והפקת תובנות באשר ליישום התוכנית.
- התוכנית האישית תגובש בהתאם לצרכי התלמיד ולתפקודו, בהתבסס על תהליכי הערכה.
- התוכנית האישית תתמקד במספר מטרות ייחודיות לתלמיד ודרכים ליישומן בשנת הלימודים ברמה הפרטנית, הקבוצתית והכיתתית, לרבות התאמות בדרכי הוראה, למידה והערכה (בכפוף לתקנות נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה).
- התוכנית האישית תהווה בסיס לעבודת הצוות החינוכי במוסד, כמסמך מחייב מתוקף חוק, תוך תהליך שוטף של הערכה ועדכון במהלך השנה בהתאם לצרכי התלמיד ע"י הצוות הרב-מקצועי הכולל את ההורים ובשיתוף התלמיד.
- העתק תוכנית הלימודים האישית יימסר לתלמיד ולהורים עם השלמתה.
- התוכנית האישית נקבעת לשנת לימודים אחת, והיא תיושם בשנת הלימודים העוקבת עד לקביעת תוכנית חדשה. עבור תלמידים חדשים תיקבע תוכנית לכל המאוחר עד חודשיים מתחילת שנת הלימודים או חודשיים ממועד קביעת הזכאות של התלמיד.

להרחבה בנושא תוכנית אישית:

תל"ם בחנ"מ – מדריך לתכנון למידה משמעותית והוראה איכותית לתלמידים עם צרכים מיוחדים במסגרות החינוך

השגה מתקיימת מתוקף חוק על ההחלטות הבאות:

- השגה על החלטה של צוות רב-מקצועי במסגרת ועדת זכאות ואפיון
- השגה על החלטה של ועדת זכאות ואפיון במסגרת ועדת השגה מחוזית

ד-1 השגה על החלטת צוות רב-מקצועי במסגרת ועדת זכאות ואפיון

השגה על החלטה שהתקבלה בדיון צוות רב-מקצועי תתקיים במסגרת ועדת זכאות ואפיון ועפ"י ההנחיות להתהוותה כמפורט בפרק ב' לעיל.

א. ההורה או התלמיד יוכלו להגיש השגה לוועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה, תוך 21 ימים מיום שקיבלו את החלטת הוועדה בכתב.

ב. הדיון בהשגה יתבסס על מסמכים שעמדו בפני הצוות הרב-מקצועי, על פרוטוקול הדיון וכן על מסמכים נוספים, ככל שהוגשו כאלו על ידי ההורים. יו"ר ועדת זכאות ואפיון ידאג לקבלם מבעוד מועד. אין צורך למלא שאלון רמת תפקוד (שאלון ראמ"ה).

ג. סמכויות ועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על דיון בצוות רב-מקצועי מתייחסות להחלטות שבסמכות הצוות הרב-מקצועי, קרי, קביעת זכאות לשירותי חינוך מיוחדים לתלמידים ברמת תפקוד גבוהה (1) או בינונית-גבוהה (2):

- לדחות את ההשגה ולנמק את ההחלטה
- להחזיר את הענין לצוות הרב-מקצועי לדיון נוסף, עם הוראות או בלעדיהן
- לקבל את ההשגה ולשנות את החלטת הצוות הרב-מקצועי

ד. **במקרים בהם ההורים מעוניינים לבחון זכאות ברמת תפקוד בינונית-נמוכה (3) או נמוכה (4) לצורך מימוש של שירותים אישי בכיתה לחינוך רגיל, או במקרים בהם ההורים מעוניינים שילדם יעבור ללמוד במסגרת לחינוך מיוחד, עליהם לפנות מלכתחילה לדיון בוועדת זכאות ואפיון שלא במסגרת השגה על החלטת צוות רב-מקצועי.**

ה. יו"ר ועדת זכאות ואפיון יזמין לדיון נציג מהמוסד החינוכי שבו התלמיד לומד, את התלמיד והוריו להשמיע את דבריהם.

ו. המשך הדיון וקבלת ההחלטה יתקיימו בנוכחות חברי הוועדה בלבד.

ז. ועדת זכאות ואפיון, ביושבה כהשגה על החלטת צוות רב-מקצועי תמסור את החלטתה המנומקת ואת פרוטוקול הוועדה להורים בכתב (נספח 9) בתוך 21 ימים מיום הגשת ההשגה.

ח. דיוני הוועדה יירשמו בפרוטוקול (ראה נספח 9).

ראה נספחים 9.א עד 9.ד - מכתבים וטפסים לוועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על החלטת צוות רב-מקצועי

ד-2 השגה על החלטה של ועדת זכאות ואפיון במסגרת ועדת השגה מחוזית

עבודת הוועדה

ועדת ההשגה המחוזית הינה ועדה מתוקף חוק חינוך מיוחד, המתקיימת במשרד החינוך בראשותו של מנהל המחוז או נציגו. הוועדה דנה בהשגה של הורים על החלטה של ועדת זכאות ואפיון בלבד.

החלטות בסמכות הוועדה

- א. לקבל את ההשגה (שינוי ההחלטה של ועדת זכאות ואפיון).
- ב. להחזיר את העניין לוועדת זכאות ואפיון לדיון נוסף, עם הוראות או בלעדיהן.
- ג. לדחות את ההשגה (השארת ההחלטה של ועדת הזכאות ואפיון על כנה בצירוף נימוקים להחלטה).

הרכב ועדת ההשגה המחוזית

1. מנהל מחוז של משרד החינוך או נציגו - יו"ר.
2. פסיכולוג חינוכי מחוזי של משרד החינוך, בתנאי שלא ישב בדיון בוועדת זכאות ואפיון בעניינו של התלמיד שעניינו נדון בוועדת ההשגה או נציגו.
3. מפקח כולל לחינוך מיוחד ומפקח לחינוך רגיל, שלא ישב בוועדת זכאות ואפיון בעניינו של התלמיד הנדון בוועדת ההשגה.
4. נציג הורים עפ"י מינוי.
5. נציג של ארגון ציבורי עפ"י מינוי.

המניין החוקי לדיון בוועדת ההשגה ולהחלטותיה הוא שלושה חברים.

מוזמנים לוועדה

1. ההורים/אפוטרופוס של התלמיד
 2. התלמיד; החלטה על שיתוף התלמיד תקבע ע"י ההורים תוך שיתוף התלמיד
- ההורים רשאים להזמין לוועדה גורמים נוספים מטעמם, כמו כן רשאים ההורים לבקש מהיו"ר לזמן את אחד הגורמים המוזכרים לעיל. תלמיד שמלאו לו 18 ולא מונה לו אפוטרופוס, יבחר אם להופיע לוועדה עם הוריו או בלעדיהם.

היערכות לקראת הדיון בוועדת השגה מחזית ראה נספח 9: מכתבים וטפסים לוועדת השגה

הגורם המפנה אל ועדת ההשגה

- הורה/אפוסטרופוס של התלמיד
- תלמיד; החלטה על שיתוף התלמיד בדיון הוועדה תתקבל בשיתוף עם ההורים
- נציג של ארגון ציבורי עפ"י מינוי

מועדי הפניה והתכנסות של ועדות ההשגה

- יש להגיש את הבקשה להשגה תוך 21 יום מיום קבלת ההחלטה של ועדת הזכאות והאפיון ברשות המקומית.
- יו"ר ועדת ההשגה יודא שדיוני ועדת ההשגה על החלטות ועדות זכאות ואפיון שהתקבלו עד 31 במאי מדי שנה יסתיימו עד 31 ביולי באותה שנה, למעט במקרים חריגים כפי שפורטו בפרק ב-1 – ועדות זכאות ואפיון.
- יו"ר הוועדה יקבע את המועד לכינוס הוועדה בטווח זמן של שלושה שבועות לכל היותר ממועד קבלת הבקשה להשגה.

תהליך הפניה לוועדת ההשגה

- א. הורה, תלמיד או נציג של ארגון ציבורי המבקש להשיג על החלטת ועדת זכאות ואפיון בפני ועדת השגה יגיש את בקשתו בכתב ליו"ר ועדת ההשגה.
- ב. הבקשה תכלול את הפרטים הבאים:
 - שם התלמיד ומספר תעודת הזהות שלו
 - המסגרת החינוכית ממנה הופנה התלמיד לוועדת הזכאות ואפיון
 - נימוקי ההשגה, בצירוף כל חוות הדעת המקצועיות והמסמכים שיש בידי המשיג
- ג. יו"ר ועדת ההשגה רשאי לפנות להורי התלמיד בבקשה להעביר לידי מסמכים נוספים לפי שיקוליו. לשהחלטת ההורים באם להעבירם.

היערכות הוועדה

- האחריות לארגון עבודתה של ועדת ההשגה, לזימון המשתתפים בה ולניהול ישיבותיה מוטלת על יו"ר הוועדה.
- זימון חברי הוועדה יעשה תוך פרק זמן סביר ולא פחות משבוע ימים לפני מועד הישיבה.
- לדיון יוזמנו כל חברי הוועדה, ההורים והתלמיד.
- ההזמנה להורים או לאפוסטרופוס ולתלמיד תיעשה על פי ההנחיות ועל גבי הטופס המצורף לנוהל זה, ותישלח אליהם בדואר רשום. (במידה וההורים מסכימים, ניתן יהיה לקיים עמם תקשורת בדואר אלקטרוני). העתק ההזמנה יתויק במשרדי המחוז.
- יש לזמן לדיון את הגורם המשיג שיזם את הפנייה לוועדת ההשגה.

- הורים שזומנו על פי הנהלים שפורטו לעיל ויש אישור על מסירת הזימון אליהם בדואר רשום, אך לא הופיעו בפני הוועדה, יש לזמנם בשנית על פי הנהלים.
- הורים המבקשים לשנות את מועד הדיון, יש להיענות לבקשתם. יש להשתדל שלא יידחו דיונים בעניינו של תלמיד יותר מפעמיים. אם גם בזימון השלישי לא הופיעו ההורים בפני הוועדה, תהיה הוועדה רשאית לדון בעניינו של התלמיד ולקבל החלטות תקפות ללא נוכחות ההורים.
- ההורים יכולים לשלוח לדיון מישהו מטעמם בצירוף ייפוי כוח כתוב.
- ההחלטה על השתתפות התלמיד בדיון תתקבל ע"י הוריו או האפוטרופוס, למעט כאשר התלמיד מעל גיל 18 ולא מונה לו אפוטרופוס.
- במקרה של הורים פרודים או גרושים יש לפעול עפ"י חוזר מנכ"ל עד/7(א), 2014, סעיף 3.2-8 בנושא הקשר בין מוסדות החינוך ובין הורים פרודים או גרושים.
- הגורם המשיג יביא לידיעת יו"ר הוועדה כל מקרה שבו התלמיד ו/או הוריו זקוקים להנגשה או גישור.

הדיון בוועדת ההשגה וקבלת ההחלטות

יו"ר ועדת ההשגה אחראי על ניהול הדיון. כל המוזמנים לדיון הוועדה, למעט התלמיד, ההורים ובאי כוחם של ההורים, מחוייבים בחתימה על טופס הצהרה על שמירת סודיות. חברי ועדת ההשגה מחוייבים לשמור על סודיות מתוקף חוק.

מהלך הדיון

- יו"ר הוועדה יציג את הנוכחים בישיבה ואת תפקידיהם וכן את מטרת הדיון.
- הגורם המשיג יציג את הרקע לפנייה לוועדת ההשגה.
- ההורים והתלמיד ישמעו את דבריהם.
- במקרים שבהם התלמיד משתתף בדיון יודא יו"ר הוועדה שהוסברו לתלמיד מטרת הוועדה וסמכויותיה, ויאפשר לתלמיד תנאים נאותים להשמעת דבריו בהתאם לצרכיו האישיים וההתפתחותיים.
- המסמכים המובאים לפני הוועדה יוצגו למשתתפים.
- יו"ר הוועדה יודא שהמונחים המקצועיים השונים יוסברו להורים ולנוכחים האחרים בדיון, כדי שהכתוב במסמכים והנאמר במהלך הדיון יובנו להם.
- ההורים יוכלו להציג לוועדה מסמכים חדשים נוספים שהם רלוונטיים לדיון, והוועדה תחשב במסגרת שיקוליה גם במסמכים אלה.
- יו"ר הוועדה ינהל את הדיון תוך שימת דגש על הצגת מידע אודות רמת תפקודו של התלמיד במגוון תחומים והתייחסות לצרכים ולנקודות החוזק והקושי המאפיינות את תחומי התפקוד השונים שלו.
- יו"ר הוועדה יקפיד על השתתפות משמעותית של כל הנוכחים בדיון ועל מתן אפשרות לכל משתתף להביע את עמדתו ואת חוות דעתו.
- ועדת ההשגה רשאית, במידת הצורך, לבקש חוות דעת נוספות.
- מהלך הדיון יירשם בפרוטוקול תוך ציון הנימוקים להחלטה שהתקבלה.

סיכום הדיון והחלטת הוועדה

- סיכום הדיון וההחלטה של ועדת ההשגה יתקבלו בנוכחות חברי ועדת ההשגה בלבד ועל ידם. ההחלטה של ועדת ההשגה תתקבל ברוב דעות חבריה המשתתפים בישיבה, בתנאי שמספרם לא יפחת משלושה. במקרה של קולות שקולים ליו"ר הוועדה יהיה קול כפול.
- החלטות של ועדת השגה המתקבלות בעניינו של תלמיד בלי שהוזמנו ההורים לדיון אינן תקפות.
- במקרים בהם קיים צורך בהשלמת מסמכים או בחוות דעת נוספת, תוכל הוועדה לקבוע המשך דיון. דיון ההמשך יתקיים תוך שבועיים מיום קבלת המסמכים.
- פרוטוקול הדיון הוא מסמך המשקף את מהלך הדיון, וחשוב מאוד להקפיד לרשום באופן שוטף, אמין ומדויק את מהלך הדיון ולמלא את כל הסעיפים, בהתאם לטופס המצורף לנוהל זה.
- יו"ר ועדת ההשגה יאשר את הפרוטוקול בחתימתו ויעבירו לאישורם של כל חברי הוועדה.
- הפרוטוקול יימסר להורי התלמיד, ככל האפשר עם תום הדיון בוועדה ולא יאוחר מ-14 ימים מתום הדיון או מהמועד שבו נמסרה להורים החלטת הוועדה, לפי המוקדם מביניהם. הוועדה רשאית להחליט, בהחלטה מנומקת שתירשם בפרוטוקול, כי פרוטוקול הדיון, כולו או חלקו, לא יימסר להורי התלמיד, אם שוכנעה כי המידע הנכלל בו עלול לסכן את התלמיד או אדם אחר, ובלבד שיינתן להורי התלמיד חלק הפרוטוקול של הדיון שבו השתתפו. יש ליידע את ההורים בדבר. עורך דין, פסיכולוג חינוכי, רופא או עובד סוציאלי מטעם של ההורים רשאי לעיין בפרוטוקול כולו.
- החלטת הוועדה תועבר להורים תוך עשרים ואחד ימים מיום שהוגשה ההשגה, זולת אם האריכה את המועד מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הודעה להורי התלמיד על החלטת ועדת ההשגה

- ההודעה להורים על החלטת ועדת ההשגה לרבות הפרוטוקול תיעשה בהתאם לטפסים המצורפים לנוהל זה, ותישלח אליהם בדואר רשום לא יאוחר מ-5 ימים ממועד קבלת החלטה.
- בהודעה להורים תצוין זכותם להגיש עתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהליים.
- במידה והתלמיד מעל גיל 18 ולא מונה לו אפוטרופוס, תשלח ההחלטה כאמור לתלמיד עצמו.

ראה נספחים 9.ה עד 9.ז: מכתבים וטפסים לוועדת השגה מחוזית

פרק ה'- דיון בעניין זכות ההורים לקבוע את סוג המסגרת החינוכית עבור ילדם

חזרה לתוכן העניינים

התיקון לחוק החינוך המיוחד מעגן, בין השאר, את זכותם של הורי התלמיד לבחור את סוג המסגרת החינוכית בה ילמד ילדם מבין האפשרויות הבאות: גן/כתה לחינוך רגיל, כיתת חינוך מיוחד בבית ספר לחינוך רגיל, גן/בית ספר לחינוך מיוחד.

במקרים חריגים בהם ועדת זכאות ואפיון סברה, בהסתמך על חוות דעת של גורמים טיפוליים, כי יש חשש ממשי שההשמה של התלמיד בהתאם לבחירת הוריו תביא לפגיעה ממשית בשלומו של התלמיד או בשלומם של אחרים במסגרת החינוכית שבה בחרו הוריו, יזמן יו"ר הוועדה דיון נוסף תוך 14 יום מיום קבלת הודעת ההורים על בחירתם.

לאחר הדיון הנוסף רשאית ועדת זכאות ואפיון להחליט על השמת התלמיד במסגרת חינוכית שונה מזו שבחרו ההורים. החלטת הוועדה טעונה אישור של מנהל/ת אגף א' חינוך מיוחד במשרד החינוך או סגניתה.

הפניה לדיון בזכות ההורים לבחור את סוג המסגרת

יושב ראש ועדת זכאות ואפיון יפנה את המקרה למנהלת אגף א' חינוך מיוחד, באמצעות המפקח על וועדות זכאות ואפיון במחוז.

המפקח על וועדות זכאות ואפיון במחוז ידאג לעדכן את המפקח המתאם על החינוך המיוחד במחוז אודות תלמידים המופנים לדיון זה, וכן אודות ההחלטות שהתקבלו בגינם לצורך שיבוצם.

למסמכים הקיימים במערכת ועדות זכאות ואפיון יש לצרף שאלון אמות מידה להערכת התנהגות פוגעת שימולא ע"י הצוות ונמסר להורים.

אפשרויות ההחלטה בדבר זכות ההורים לבחור את סוג המסגרת

מנהלת האגף לחינוך מיוחד או סגניתה רשאית לקבל אחת משתי ההחלטות הבאות:

- לאשר את ההחלטה של ועדת זכאות ואפיון
- לא לאשר את ההחלטה של ועדת זכאות ואפיון ולקבל את בחירת התלמיד והוריו

הודעה להורי התלמיד על ההחלטה שהתקבלה

- יושב ראש ועדת זכאות ואפיון ברשות המקומית יעביר את מכתב ההחלטה להורי התלמיד.
- בהתאם לחוק החינוך המיוחד יוכלו ההורים להגיש השגה על החלטת ועדת זכאות ואפיון שאושרה ע"י מנהלת אגף חינוך מיוחד או סגניתה.

נספחים

חזרה לתוכן העניינים

מס' הנספח	שם הנספח	עמ'
1	לוח זמנים מוסדי	43
2	גורמים שאבחנתם קבילה בוועדות מתוקף תיקון מס' 11 לחוק החינוך המיוחד, תוספת ראשונה	44
3	קיום מנחים לדיון בצוות רב-מקצועי בתהליך קבלת ההחלטה	45
4	פרוטוקול דיון בצוות רב-מקצועי לקביעת הרכב סל שירותים לתלמיד שזכאותו נקבעה בוועדת זכאות ואפיון וזכאי לסל אישי בכיתה לחינוך רגיל	46
5	שאלון הורים ושאלון תלמיד לוועדת אפיון זכאות	49
6	קיום מנחים לוועדת זכאות ואפיון בתהליך קבלת ההחלטה	55
7	טופס בחירת הורים את סוג המסגרת החינוכית בה ילמד ילדם	59
8	המלצת הפסיכולוג בדיון צוות רב-מקצועי	60
9	9.א-9.ג מכתבים וטפסים לוועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על החלטת צוות רב-מקצועי 9.ד-9.ז מכתבים וטפסים לוועדת השגה מחוזית	61
10	סיכום דיון בזכות ההורים לבחור את סוג המסגרת בה ילמד ילדם	76
11	11 רשימת מחלות נדירות 11.א – בקשה לדיון באגף א' חינוך מיוחד לתלמיד שמחלתו אינה מופיעה ברשימת המחלות הנדירות	79
12	הסכמת הורים להעברת מידע באמצעות המוסד החינוכי או דואר אלקטרוני	81
13	מענה בהתאם לסוג המוגבלות ולרמת התפקוד תיקון מס' 11 לחוק החינוך המיוחד, תוספת שניה	82
14	סיכום דיון והסכמת הורים לקיום ועדת זכאות ואפיון בנוכחות חברי הועדה בלבד	83

הערה: הנספחים כוללים טפסים שונים, לרבות פרוטוקולים ומכתבים, שאינם מובנים במערכות הממוחשבות. את שאר הטפסים ניתן לראות במערכות הממוחשבות עצמן.

לוח זמנים מוסדי

לוח זמנים מוסדי											שלב בתהליך	צעדים
יולי	יוני	מאי	אפר	מרץ	פבר'	ינו'	דצמ'	נוב'	אוק'	ספט'		
											חשיפת מתווה תיקון החוק לצוות בית הספר	1 חשיפה, הדרכת צוותים וליוי הורים
											הדרכת הצוותים לגבי תהליך ליווי ההורים טרם פנייתם/ הפנייתם לדיון צוות רב-מקצועי / בוועדת זכאות ואפיון	
											חשיפה מתווה תיקון החוק להורים	
											הדרכת הצוותים אודות הפניה לוועדות מתוקף חוק, ניהול תיק תלמיד במערכת השילובית החדשה	
				סיום							מילוי שאלוני הפניה לתלמידים לקראת ועדות זכאות ואפיון, פניה לוועדת זכאות ואפיון לקיום הועדות	2 וועדות זכאות ואפיון
		עד 15	המשך מחדשים + חדשים		המלצה- מחדשים						קיום ועדות זכאות ואפיון	
	עד 15										ליווי בתהליך בחירת סוג מסגרת חינוכית	3 דיוני צוות רב-מקצועי
				סיום							פתיחת פניה במערכת השילובית ומילוי שאלוני הפניה לדיון צוות רב-מקצועי	
		עד 15									קיום דיוני צוות רב-מקצועי במוסד החינוכי	
											הפקת מכתבי החלטה להורים	4 תוכנית אישית, תמיכות וכוח אדם
	עד 15										דיוני צוות רב-מקצועי לצורך פילוח התמיכות	
	עד 15										פילוח תמיכות - הקלדת שעות תמיכה נדרשות לתלמיד בפורטל מוסדות חינוך (שער למנהל), לתלמידי גנים במתי"א	
											שיבוץ כוח אדם	
		התחלה									בניית התוכנית האישית לקראת שנת הלימודים הבאה	

נספח 2

גורמים שאבחנתם קבילה בוועדות מתוקף תיקון מס' 11 לחוק החינוך המיוחד

תוספת ראשונה

אפיון המוגבלות	הגורם המקצועי שאבחנתו קבילה לצורך אפיון המוגבלות של התלמיד
משכל גבולי	פסיכולוג חינוכי/פסיכולוג התפתחותי/פסיכולוג קליני
מוגבלות שכלית התפתחותית	ועדת האבחון לפי חוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית) התשכ"ט-1969, ובמידת הצורך – גורם מקצועי נוסף שאבחנתו קבילה בהלימה למוגבלות או למוגבלויות נוספות.
חשד למוגבלות שכלית התפתחותית	פסיכולוג חינוכי, פסיכולוג התפתחותי, או פסיכולוג קליני
הפרעות התנהגותיות ורגשיות	פסיכולוג חינוכי, פסיכולוג התפתחותי, פסיכולוג קליני, מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער
מוגבלות על רצף האוטיזם/ ASD	רופא מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער, רופא ילדים עם ניסיון עבודה של שלוש שנים לפחות במכון מוכר להתפתחות הילד, או רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד בנוסף. נוסף על כך באבחון הראשון - אבחון של פסיכולוג קליני מומחה בתחום הקליני של הילד, פסיכולוג התפתחותי, או פסיכולוג שיקומי או חינוכי בעל הכשרה מוכחת בתחום האוטיזם
הפרעות נפשיות	רופא מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער
לקות למידה רב-בעייתית רב-בעייתית	פסיכולוג חינוכי, פסיכולוג מומחה שהוכשר בנושא לקויות למידה, או פסיכולוג מומחה ומאבחן דידקטי בין במסמך אחד ובין במסמכים נפרדים
AD(H)D	פסיכולוג מומחה, רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד, רופא מומחה בפסיכיאטריה של ילדים ונוער, או רופא ילדים בעל ניסיון עבודה של 3 שנים לפחות במכון מוכר להתפתחות הילד
מוגבלות פיזית	רופא ילדים בעל ניסיון עבודה של שלוש שנים לפחות במכון מוכר להתפתחות הילד, או רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד
מוגבלות שמיעה	קלינאי תקשורת שהוסמך לאודיולוגיה, "לעניין זה, "אודיולוגיה" – עריכת בדיקות שמיעה והתאמות מכשירי שמיעה.
מוגבלות בראייה	מכון לראייה ירודה או רופא עיניים
עיכוב התפתחותי בתחום התפקודי	רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד, או פסיכולוג חינוכי או התפתחותי – יחד עם קלינאי תקשורת או מרפא בעיסוק
עיכוב התפתחותי בתחום השפה	קלינאי תקשורת במכון להתפתחות הילד
מחלות ותסמונות נדירות	רופא ילדים עם ניסיון עבודה של שלוש שנים לפחות במכון מוכר להתפתחות הילד, או רופא מומחה בנוירולוגיה של הילד ובהתפתחות הילד

קיום מנחים לדיון צוות רב-מקצועי לצורך קבלת החלטה

תחום/תחומי המוגבלות :

קוגניטיבי/חברתי/רגשי/התנהגותי/תקשורת/ניידות/אחר

א. תחומי החוזק של התלמיד

ב. משך המוגבלות

מאז הלידה/החל מהיותו תלמיד גן/במהלך השנתיים האחרונות

ג. תכיפות הצורך בתמיכה

- יומי/שבועי/חודשי/נדיר
- לעיתים/לעיתים תכופות

ד. השפעתה של המוגבלות על תחומי חייו של הילד

- בלימודים האקדמיים
- בהתנהלותו החברתית
- בהתנהלותו עם דמויות סמכות
- במגוון היבטים בהתנהלותו לאורך כל היום

ה. תמיכה שניתנה לתלמיד או תכנית התערבות שגובשה בעבורו

- סוג ההתערבות (לימודי, רגשי, חברתי וכד)
- משך התמיכה/ התכנית
- תכיפות התמיכה/ התכנית
- פרטנית/קבוצתית

ו. התמיכה שניתנה לתלמיד/תכנית התערבות שגובשה בעבור התלמיד
סייעה לתלמיד/סייעה בחלקה/לא סייעה לתלמיד

ז. מקורות התמיכה הנוספים לתלמיד

ח. חוות הדעת מהמסמכים הקבילים

תומכת/תומכת בקירוב/אינה תומכת בהתרשמות העולה לגבי התלמיד

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המנהל הפדגוגי
 אגף א' חינוך מיוחד

פרוטוקול דיון בצוות רב-מקצועי לקביעת הרכב סל שירותים

לתלמיד שזכאותו לשירותי חינוך מיוחדים נקבעה בוועדת זכאות ואפיון וזכאי לסל שירותים אישי בכיתה לחינוך רגיל

תאריך הדיון: _____ מחוז: _____

א. פרטי התלמיד/ה (מלא את הפרטים וסמן X במשבצות המתאימות)

השם הפרטי	שם המשפחה	מס' תעודת הזהות	תאריך הלידה	המין
				זכר
				נקבה

פרטי ההורים	המצב המשפחתי	הכתובת הפרטית	מס' הטלפון
שם הורה/אפוטרופוס			
שם הורה/אפוטרופוס			

שם המוסד שבו התלמיד לומד	הישוב	סמל המוסד	סוג המוסד החינוכי	דרגת הכיתה
			חינוך רגיל	
			חינוך מיוחד	

	רמת התפקוד שנקבעה בוועדת זכאות ואפיון
	היקף סל השירותים שנקבע בוועדת זכאות ואפיון

ב. הנוכחים בדיון

חברי הוועדה

נוכח (כן/לא)	שם חבר הוועדה	התפקיד
		מנהל/ת בית הספר לחינוך רגיל נציג/ת המתי"א (בגן ילדים)
		מחנך/ת הכיתה מנהל/ת הגן
		פסיכולוג/ית המוסד החינוכי / יועץ/ת המוסד החינוכי
		עובד/ת הוראה מתחום החינוך המיוחד נציג/ת המתי"א
		הורים (לקביעת הרכב סל השירותים לתלמיד שהופנה ע"י וועדת זכאות ואפיון)

המוזמנים

נוכח (כן/לא)	שם המוזמן	התפקיד

ג. מהלך הדיון

ד. פירוט הבקשות לתמיכה (סמן X ליד התמיכות שנקבעו וציין את המלצת הצוות להיקף התמיכה)

סמן X	סוג התמיכה	תיאור התמיכה והמלצה להיקף התמיכה
	הוראה	
	טיפול	
	סייעות	
	הנחיה	

התמיכות יינתנו בהתאם לאפשרויות הקיימות במוסד החינוכי/מתי"א/מחוז

ה. הערות

שם יושב ראש הצוות הרב-מקצועי: _____

חתימה: _____

תאריך _____

וועדת זכאות ואפיון - שאלון להורים

קישור להורדה או למילוי ממוחשב בפורטל מוסדות חינוך

הורים יקרים,

לקראת הדיון בוועדת זכאות ואפיון הנכם מוזמנים למלא שאלון זה. השאלון מהווה חלק משמעותי ממקורות המידע המובאים בפני הוועדה ותרומתו לקיום הדיון חשובה ביותר.

לתשומת לבכם:

1. מילוי השאלון נתון לבחירתכם ואינו חובה.
2. מומלץ לקרוא את השאלון כולו לפני המילוי.
3. מומלץ להחזיר את השאלון המלא לבית הספר והוא יצורף לשאר המסמכים המוגשים לוועדה באופן מקוון.
4. במידת הצורך ניתן להסתייע בגורמים נוספים למילוי השאלון

חלק א' - פרטים כלליים

שם ומשפחה של הילד/ה: _____ מס' ת"ז של הילד/ה: _____ שנת לידה של הילד/ה _____
 שם ביה"ס/גן: _____ כיתה: _____ שם המחנכת/מנהלת הגן: _____ רשות מקומית _____
 שם ומשפחה הורה: _____ שם ומשפחה הורה: _____
 טלפון נייד: _____ טלפון נייד: _____
 דוא"ל: _____ דוא"ל: _____

אנא ציינו במידה ואחד מכם זקוק להנגשה מסוימת לצורך השתתפות בוועדה (הנגשה פיזית, תרגום לשפה אחרת או לשפת סימנים, גישור)

לפניך חמישה תחומים, בהם הנך מתבקש לתאר את תפקודו של ילדך בפעילויות שונות:

1. פעילות לימודית: בבית הספר, בהכנת שיעורי בית, במרכזי למידה וכד'

א. תאר את התנהלות ילדך בפעילות הלימודית:

נקודות לדוגמא: משתתף, עוקב וקשוב באופן פעיל. מגלה רצון או חוסר רצון להגיע לבית הספר, לעסוק בלמידה, לבצע מטלות בית. משתתף בחוגי למידה עיוניים בשעות אחר הצהריים. לומד באופן עצמאי (מבין את המטלה ופועל בהתאם). מסוגל לבקר את עבודתו.

ב. במידה ותיארת קושי בפעילות לימודית מסוימת, כתוב ממה לדעתך נובע הקושי ומה לדעתך יכול לעזור לילדך?

ג. באיזו תדירות ומידה העזרה בפעילות הלימודית שתיארת נדרשת לילדך (הקף בעיגול)

לא נדרש סיוע	במקרים בודדים	בחלק מהמקרים	ברוב המקרים	כל הזמן
--------------	---------------	--------------	-------------	---------

2. פעילות חברתית: מפגש עם חברים, משחק משותף, השתתפות בחוגים במתנ"ס או בתנועות נוער וכד'

א. תאר את התנהלות ילדך בפעילות חברתית/קבוצתית במהלך יום הלימודים ואחר הצהריים:

נקודות לדוגמא: מגלה עניין בפעילות קבוצתית עם קבוצות של בני גילו ומתמיד בה. מעוניין בקשר עם חברים, נמנע/מבלה עם חברים בני גילו במהלך יום הלימודים, בשעות אחר הצהריים, יוצר קשרים חברתיים ושמור עליהם, משתתף בפעילות במתנ"ס או בתנועת נוער, פועל ברשתות החברתיות, שומר על המרחב האישי ומרחב הזולת. מקשיב, משתתף ויוזם שיח בעיתוי ובמינון מתאים. מפרש מצבים חברתיים ומגיב אליהם בהתאם למקובל. מייצג את רצונותיו העדפותיו בקבוצה. מפגין פתיחות לדעות/אמירות שונות משלו, מתפשר, מגלה יכולת ויתור, מתמודד עם הפסד, ניצחון.

ב. במידה ותיארת קושי בפעילות החברתית/קבוצתית, כתוב ממה לדעתך נובע הקושי ומה לדעתך יכול לעזור לילדך?

ג. באיזו תדירות ומידה העזרה בפעילות החברתית/קבוצתית שתיארת נדרשת לילדך (הקף בעיגול)

לא נדרש סיוע	במקרים בודדים	בחלק מהמקרים	ברוב המקרים	כל הזמן
--------------	---------------	--------------	-------------	---------

3. פעילות עצמית: זמן פנוי/חופשי בו הילד מעסיק את עצמו

א. תאר את התנהלות ילדך בפעילות עצמית בשעות הפנאי (פעילות שאינה מובנית):

נקודות לדוגמא: בוחר פעילות ופועל באופן מושכל ומותאם בסביבה/פעילות בלתי מובנית. נמנע מסיכון ומסוכנות. פותר בעיות תוך הפעלת שיקול דעת. מגלה גמישות בהתנהלות מול מצבים חדשים ושינויים בלתי צפויים. פועל בהתאם לכללים והנחיות בהתאם לפעילות. נענה להנחיה ולהכוונה. מגלה עניין בתחומים שונים משתתף בחוגי העשרה ועניין כמו מוסיקה, ספורט וכד'.

ב. במידה ותיארת קושי בפעילות העצמית, כתוב ממה לדעתך נובע הקושי ומה לדעתך יכול לעזור לילדך?

ג. באיזו תדירות ומידה העזרה בפעילות העצמית שתיארת נדרשת לילדך (הקף בעיגול)

לא נדרש סיוע	במקרים בודדים	בחלק מהמקרים	ברוב המקרים	כל הזמן
--------------	---------------	--------------	-------------	---------

4. פעילות חוץ: טיולים במסגרת החינוכית, משפחה, חוגים

א. תאר את התנהלות ילדך בפעילות חוץ בית ספרית או מחוץ לבית:

נקודות לדוגמא: מפיך למידה מסביבות/ פעילויות חינוכיות שונות. פותר בעיות תוך הפעלת שיקול דעת. נמנע מסיכון ומסוכנות. מגלה גמישות בהתנהלות מול מצבים חדשים ושינויים בלתי צפויים. פועל בהתאם לכללים והנחיות בהתאם לפעילות. נענה להנחיה ולהכוונה. מצטרף ומשתלב בפעילות. יוצר אינטראקציות בהתאם לפעילות.

ב. במידה ותיארת קושי בפעילות חוץ, כתוב ממה לדעתך נובע הקושי ומה לדעתך יכול לעזור לילדך?

ג. באיזו תדירות ומידה העזרה בפעילות החוץ שתיארת נדרשת לילדך (הקף בעיגול)

לא נדרש סיוע	במקרים בודדים	בחלק מהמקרים	ברוב המקרים	כל הזמן
--------------	---------------	--------------	-------------	---------

5. ניהול עצמי: התארגנות, ניהול זמן, סדר יום, שגרות, התמודדות עם משימות, מעברים וכו'.

א. תאר את הניהול העצמי של ילדך:

נקודות לדוגמא: מתפקד באופן עצמאי, מעריך את הזמן הנדרש לפעילות ומנהל אותו ביעילות. מתפקד באופן מאורגן ושיטתי ומבצע משימות ברצף ובהתמדה מתחילתן ועד סיומן. מתמודד עם קשיים באופן עצמאי/ מבקש עזרה/ נמנע מביצוע המשימה. מבצע בקרה ומשוב עצמי.

ב. במידה ותיארת קושי בניהול העצמי, כתוב ממה לדעתך נובע הקושי ומה לדעתך יכול לעזור לילדך?

ג. באיזו תדירות העזרה בניהול העצמי שתיארת נדרשת לילדך (הקף בעיגול)

לא נדרש סיוע	במקרים בודדים	בחלק מהמקרים	ברוב המקרים	כל הזמן
--------------	---------------	--------------	-------------	---------

6. **טיפול עצמי**: פעולות הקשורות לניידות, אכילה ושתייה, לבוש, שימוש בשירותים, ניקיון אישי והיגיינה וכד'.
א. תאר את ילדך בתחום הטיפול העצמי:

נקודות לדוגמא: מגיע לפעילות באופן עצמאי. מביע את צרכיו, העדפותיו ורצונותיו, נייד ועובר בין מנחים במרחב. מנסה לבצע פעולות (כגון: שירותים, ניקיון אישי) בעצמו ופונה לעזרה מתאימה במידת הצורך. מצליח לחזור לפעילות לאחר פעולות טיפול עצמי.

ב. במידה ותיארת קושי בתחום הטיפול העצמי של ילדך, כתוב ממה לדעתך נובע הקושי ומה לדעתך יכול לעזור לילדך?

ג. באיזו תדירות ומידה העזרה בתחום הטיפול העצמי שתיארת נדרשת לילדך (הקף בעיגול)

לא נדרש סיוע	במקרים בודדים	בחלק מהמקרים	ברוב המקרים	כל הזמן
--------------	---------------	--------------	-------------	---------

חלק ג': שאלות מידע כלליות

ספר בקצרה על ילדך, ציין את כישוריו וחזקותיו וכן את הדברים בהם הוא מתקשה וזקוק לתמיכה

כבדי שחברי הוועדה יכירו את ילדך היטב, מהו המידע החשוב ביותר על ילדך שעל חברי הוועדה לדעת?

תאר את דרכי ההתערבות שסייעו לילדך, תאר את אלו שלא תרמו לו במידה מספקת

הערות, בקשות או התייחסות נוספת שלא באו לידי ביטוי בשאלון

השאלון מנוסח בלשון זכר אך פונה לשני המינים.

תאריך _____

ועדת זכאות ואפיון - שאלון תלמיד/ה

שאלון זה מומלץ לתלמידים מכיתה ד' ואילך

קישור להורדה או למילוי ממוחשב בפורטל מוסדות חינוך

תלמיד/ה יקר/ה,

לקראת הדיון בוועדת זכאות ואפיון הנך מוזמן/ת למלא שאלון זה. השאלון מהווה חלק משמעותי ממקורות המידע המובאים בפני הוועדה ותרומתו לקיום הדיון חשובה ביותר.

לתשומת לבך:

1. מילוי השאלון נתון לבחירתך ואינו חובה.
2. מומלץ לקרוא את השאלון כולו לפני המילוי.
3. מומלץ להחזיר את השאלון המלא לבית הספר והוא יצורף לשאר המסמכים המוגשים לוועדה באופן מקוון.
4. במידת הצורך ניתן להסתייע בגורמים נוספים למילוי השאלון.

פרטים אישיים

שם ומשפחה: _____ מס' ת"ז: _____ שנת לידה: _____

שם ביה"ס: _____ כיתה: _____ שם המחנכת: _____

שמות ההורים: _____

שאלות מידע

ספרי לנו על עצמך, מה חשוב לך שנדע עליך?

האם את/ה מעדיף/ה לעשות דברים עם חברים או לבד?

• חברים • לבד

מה את/ה אוהב/ת לעשות עם חברים?

דוגמאות: לשחק (משחקי כדור, משחק קופסה, משחקי מחשב ורשת וכד'), לדבר, ללמוד, לצפות בטלוויזיה, לצפות בסרטונים במחשב, לצאת יחד לסרט או לקניון ועוד.

מה את/ה מעדיף/ה לעשות לבד?

דוגמאות: לשחק במחשב, או בטלפון הנייד, ללמוד, לצפות בטלוויזיה, לצפות בסרטונים במחשב, לצייר, לנגן ועוד.

האם את/ה לוקח חלק בפעילות החברתית בבית הספר?

כן ▪ לא

האם את/ה לוקח חלקבטיולים, חוגים או תנועות נוער?

כן ▪ לא

פרטי/י _____

מה את/ה אוהב/ת בפעילויות הללו? _____

ומה פחות? _____

בבית הספר, אילו שיעורים את/ה אוהב/ת?

חשבון ▪ שפה ▪ אנגלית ▪ ספורט ▪ היסטוריה ▪ מדעים ▪ ספרות ▪ אחר: _____

אילו שיעורים את/ה לא אוהב/ת?

חשבון ▪ שפה ▪ אנגלית ▪ ספורט ▪ היסטוריה ▪ מדעים ▪ ספרות ▪ אחר: _____

כשמתעורר קושי בלמידה, מי מסייע לך? _____

מה לדעתך יכול לסייע לך בלימודים? _____

האם את/המרוצה מהישגך?

כן ▪ לא

האם את/ה רוצה להמשיך ללמוד בבית הספר בו אתר לומד?

כן ▪ לא

פרטי/י _____

האם יש משהו נוסף שחשוב שנדע? _____

תודה רבה!

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המנהל הפדגוגי
 אגף א' חינוך מיוחד

קיום מנחים לוועדת זכאות ואפיון בתהליך קבלת ההחלטה – ב'

תחום/תחומי המוגבלות :

קוגניטיבי/חברתי/רגשי/התנהגותי/תקשורת/ניידות/אחר

א. תחומי החוזק של התלמיד

ב. משך המוגבלות
 מאז הלידה/החל מהיותו תלמיד גן/במהלך השנתיים האחרונות

ג. תכיפות הצורך בתמיכה

- יומי/שבועי/חודשי/נדיר
- לעיתים/לעיתים תכופות

ד. השפעתה של המוגבלות על תחומי חייו של הילד

- בלימודים האקדמיים
- בהתנהלותו החברתית
- בהתנהלותו עם דמויות סמכות
- במגוון היבטים בהתנהלותו לאורך כל היום

ה. תמיכה שניתנה לתלמיד או תכנית התערבות שגובשה בעבורו

- סוג ההתערבות (לימודי, רגשי, חברתי וכד)
- משך התמיכה/ התכנית
- תכיפות התמיכה/ התכנית
- פרטנית/קבוצתית

ו. התמיכה שניתנה לתלמיד /תכנית התערבות שגובשה בעבור התלמיד

ז. סייעה לתלמיד/סייעה בחלקה/לא סייעה לתלמיד

ח. מקורות התמיכה הנוספים לתלמיד

ט. חוות הדעת מהמסמכים הקבילים

תומכת/תומכת בקירוב/אינה תומכת בהתרשמות העולה לגבי התלמיד

קוים מנחים לוועדת זכאות ואפיון בתהליך קבלת ההחלטה – ב'

תחום	לימודי	רגשי	חברתי/תקשורת	תפקודים ניהוליים Executive functions	אחר
פירוט	מיומנויות הנדרשות לביצוע תהליכי למידה.	יכולת לשמר וויסות רגשי אצל התלמיד ותגובות מותאמות.	מיומנויות חברתיות ותקשורתיות הנדרשות לתלמיד בקשריו עם תלמידים אחרים, מורים, סייעת וכו'.	כישורי התארגנות (יכולת ליזום, לשנות, לתכנן), תלמידאות, עצמאות תפקודית, פניות, מיומנות התנהלות ותחזוקה פיזית.	כל סוג תמיכה שלא נכלל בהגדרות התחומים: אקדמי/רגשי/חברתי/תפקוד ניהולי. למשל: סיוע מוטורי, פיזי, שמירה על וויסות חושי, טיפולים פרא-רפואיים וכד'.
שיעור פרונטלי/ מפגש כולל	עוצמת התמיכה הנדרשת לתלמיד כדי להשתתף באופן משמעותי במהלך השיעור הפרונטלי, הכולל הוראה של כלל הכיתה, ובכלל זה היכולת לשבת לאורך זמן, להישאר מרוכז, וכד'.	עוצמת התמיכה הנדרשת כדי שהתלמיד יוכל להתמודד רגשית בשיעור/מפגש, להביע את רעיונותיו ודעותיו ולשמור על רמת וויסות שמאפשרת הקשבה, הבנה והשתתפות.	עוצמת התיווך הנדרשת לתלמיד כדי ליצור קשר עם תלמידים אחרים/המורה/גנת, להבין את הסיטואציות במהלך השיעור/מפגש ולהגיב בצורה מותאמת ולהשתתף במידת הצורך.	עוצמת התמיכה הנדרשת כדי שהתלמיד יוכל לקחת חלק פעיל בשיעור/מפגש, כגון: להבין מהו השיעור המתקיים, מה הציוד הנדרש עבורו, להתארגן לקראתו, להשתמש בציוד הנדרש, לנהל זמן ותיזמון, להעתיק/לכתוב/להכין תוצרים וכד'.	עוצמת התמיכה הנדרשת לעירנות פיזית (שינוי מנחי ישיבה/עמידה במהלך שיעור), להתנהלות, לשיפור ולשימור מיומנויות פיזיות.

תחום	לימודי	רגשי	חברתי/תקשורת	תפקודים ניהוליים Executive functions	אחר
עבודה/ משחק/ פעילות בקבוצות	עוצמת התמיכה הנדרשת לצורך שיתוף פעולה עם אחרים בלמידה משותפת/ משחק משותף, הצורך בתיווך הידע/ התכנים, התמיכה הנדרשת כדי לקחת חלק ולהביע את חלקו בקבוצה, מידת התמיכה הנדרשת כדי שיוכל לבצע את חלקו במשימות הקבוצה בצורה שתביא לידי ביטוי והכרה בחוזקותיו. התאמה/פירוק/הנגשה של התכנים.	מידת התמיכה הנדרשת כדי שהתלמיד יוכל להכיל רגשית עבודה מצומצמת עם שותפים, הכוללת לעיתים נחישות ולעיתים ויתורים, תסכולים וחוסר וודאות וכד'. התמודדות עם דרישות המשימה/פעילות.	מידת התמיכה הנדרשת כדי לקבל תנאים שוויוניים להשתתפות משמעותית בעבודה הקבוצתית, בצורה בה יבלטו חוזקותיו, תיווך חברתי ותקשורתי מול התלמיד ומול הקבוצה, וכן יצירת חיבורים.	מידת התמיכה הנדרשת כדי להתנהל בעבודה משותפת עם צוות. התארגנות במרחב הקבוצה, שימוש בחומרי עזר ללמידה. התארגנות עם הכנת תוצרי הקבוצה.	
עבודה אישית- עצמית במגוון סביבות	מידת התמיכה הנדרשת כדי להבין משימה, לפרק אותה לחלקים ביצועיים, לבצע אותה באופן עצמאי ואוטונומי במידת האפשר, לפנות לעזרה במידת הצורך, להכין אותה לשיתוף ולהצגה, לגשת למאגרי מידע נדרשים ולהפיק מהם מידע רלוונטי וכד'.	מידת התמיכה והעידוד הנדרשים כדי לגשת למשימה, להתמודד רגשית עם ביצועה ועם התכנים. מידת התמיכה הנדרשת כדי להגדיר ולארגן את סביבת העבודה האופטימלית שתאפשר פניות רגשית לעבודה.	מידת התמיכה הנדרשת להתמודדות עם עבודה אישית, עם היכולת לפנות לעזרה מאחרים, ולעזור לאחרים בעת הצורך.	מידת התמיכה הנדרשת מבחינה פונקציונלית ומבחינת התארגנות אישית לצורך קיום סביבת עבודה מיטבית וביצוע עבודה במידת האוטונומיה הגדולה ביותר. תמיכה פיזית או מילולית.	

אחר	תפקודים ניהוליים Executive functions	חברתי/תקשורתי	רגשי	לימודי	תחום
	מידת התמיכה הנדרשת כדי להתארגן לפעילות, לעבור בין פעילויות, לסיים פעילות בכלל ולקראת המעבר לשיעור.	היכולת להתמודד עם תסכולים, הנאות וכד', מידת התמיכה הנדרשת כדי להיות חלק מחברת הילדים באופן חיובי משמעותי ואפקטיבי.	מידת התמיכה הנדרשת כדי להכיל את ההתרחשויות, להישאר מווסת רגשית ותגובתית, ולקחת חלק באופן מותאם ואפקטיבי.	מידת התמיכה הנדרשת להבנת הסביבה באופן כללי, מקומו של התלמיד בה, זיהוי המקומות בהם יכול לקחת חלק כשותף משמעותי, בחירת האינטראקציות המתאימות, הבנתן וסיוע בלקיחת חלק פעיל בהן.	הפסקה/ חצר /חוץ בית ספרי

מדינת ישראל

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

טופס בחירת הורים את סוג המסגרת החינוכית בה ילמד ילדם

תאריך _____

לכבוד:

יו"ר ועדת זכאות ואפיון

שם התלמיד/ה _____ ת.ז.ז. _____:

ת. לידה: _____

שם מוסד החינוך: _____ הרשות המקומית: _____

שם הורה: _____ ת.ז.ז. _____:

שם הורה: _____ ת.ז.ז. _____:

אנו, הוריו של התלמיד _____ הלומד בגן/ כיתה _____ מבקשים בזאת כי בשנת

הלימודים תשע"_____ ילמד / תלמד בננו/בתנו ב:

גן חינוך רגיל

גן חינוך מיוחד

כיתה רגילה במוסד חינוך רגיל

כיתה חינוך מיוחד במוסד חינוך רגיל

בית ספר לחינוך מיוחד

_____ חתימת הורה

_____ חתימת הורה

_____ תאריך

העתק:
מנהל/ת מחלקת החינוך ברשות המקומית

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המינהל הפדגוגי
 השרות הפסיכולוגי ייעוצי, אגף פסיכולוגיה
 רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים 91911 טל: 02/5603239, 02/5603241 פקס: 02/5603256
www.education.gov.il/shefi

תאריך

המלצת פסיכולוג המסגרת החינוכית מטעם השפ"ח בדיון צוות רב-מקצועי*

שם התלמיד _____ ת.ז. _____
 ביי"ס / גן _____ כיתה _____
 תאריך הועדה _____
 נוכחים (שמות ותפקידים)

בעקבות הדיון בצוות הרב-מקצועי ובעקבות דיווחי צוות בית הספר/גן וההורים, מסתמן ש _____ זקוק למענים המותאמים לתלמיד עם:

- לקות למידה (58)
- בעיות רגשיות והתנהגותיות (55)
- עיכוב התפתחותי (62)

שם: _____ שם: _____

סטטוס הפסיכולוג _____
 חתימה: _____

מדריך/מנהל השפ"ח _____ חתימה: _____

*מסמך זה קביל אך ורק כאשר הוא חתום על ידי פסיכולוג המסגרת החינוכית מטעם השרות הפסיכולוגי חינוכי (רמה א' - חוזר מנכ"ל: מתווה השירות הפסיכולוגי חינוכי 9.2010).
 זוהי המלצה בלבד הנוגעת למענים הנדרשים לתלמיד ואינה מהווה אבחנה באשר לסוג המוגבלות.

השגה

פרוטוקול ומכתבים לוועדת זכאות ואפיון ביושבה כהשגה על החלטת צוות רב-מקצועי	
פרוטוקול דיון בוועדת זכאות ואפיון ביושבה כהשגה על החלטת צוות רב-מקצועי	9.א.
מכתב החלטה - דחיית ההשגה	9.ב.
מכתב החלטה - קבלת ההשגה	9.ג.

פרוטוקול ומכתבים לוועדת השגה מחוזית	
הזמנת הורים ותלמיד לדין בוועדת השגה מחוזית	9.ד.
פרוטוקול ועדת השגה מחוזית	9.ה.
מכתב החלטה - דחיית ההשגה	9.ו.
מכתב החלטה - החלטה על קבלת ההשגה	9.ז.

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מחוז _____

פרוטוקול דיון בוועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על החלטת צוות רב-מקצועי

המתקיימת בתאריך: _____ ברשות המקומית: _____
 מגיש ההשגה: _____ תאריך הגשת ההשגה: _____

א. פרטי התלמיד/ה (מלא את הפרטים וסמן X במשבצות המתאימות)

השם הפרטי		שם המשפחה	מס' תעודת הזהות	תאריך הלידה	המין
זכר					
נקבה					

פרטי ההורים		המצב המשפחתי	הכתובת הפרטית	מס' הטלפון
שם הורה/ אפוטרופוס				
שם הורה/ אפוטרופוס				

שם המוסד שבו התלמיד לומד		סמל המוסד	סוג מוסד החינוכי	סוג הכיתה	דרגת הכיתה
			חינוך רגיל	רגילה	
				כיתה לחני"מ	

ב. הנוכחים בדיון חברי הוועדה

שם חבר הוועדה	התפקיד
	יו"ר הוועדה
	נציג הרשות המקומית
	מפקח כולל לחינוך מיוחד
	מפקח כולל לחינוך רגיל
	פסיכולוג חינוכי
	נציג הורים

המוזמנים

שם המוזמן	התפקיד

נוכחות ההורים : כן/לא. אם לא, מה הנימוק? _____

נוכחות התלמיד : כן/לא. אם לא, מה הנימוק? _____

ג. המסמכים

שם המסמך	מתאריך	חתום על-ידי	תפקיד מחבר המסמך

ד. מהלך הדיון (בהשתתפות ההורים) לרבות חוות דעת הצוות החינוכי

עמדת ההורים, כפי שהוכתבה על ידי ההורים לרושם הפרוטוקול

עמדת התלמיד

ה. מהלך הדיון בהשתתפות חברי הוועדה בלבד

ו. פרטי ההחלטה (מחק את המיותר)

הוחלט לדחות את ההשגה בנימוק _____

הוחלט להחזיר את עניינינו של התלמיד לצוות הרב-מקצועי לדיון נוסף

הוחלט לקבל את ההשגה

החלטת וועדת זכאות ואפיון ביושבה כהשגה על החלטת צוות רב-מקצועי:

התלמיד זכאי לקבל שרותי חינוך מיוחדים מסל השילוב המוסדי

שנת הזכאות: _____

שם רושם הפרוטוקול: _____

שם יושב ראש ועדת ההשגה: _____ חתימה: _____

שם נציג רשות מקומית: _____ חתימה: _____

שם המפקח על החינוך המיוחד / נציגו: _____ חתימה: _____

שם הפסיכולוג/ית: _____ חתימה: _____

אם נכח בדיון חבר נוסף (מתוך ההרכב שנקבע על פי החוק), יש להוסיף את שמו ואת חתימתו

שם המפקח על החינוך הרגיל / נציגו: _____ חתימה: _____

שם נציג/ת הורים: _____ חתימה: _____

נספח 9.ב - דחיית ההשגה

מדינת ישראל
משרד החינוך
מחוז _____

תאריך עברי: _____
תאריך לועזי: _____
נשלח בדואר רשום

לכבוד

ההורים: _____

התלמיד/ה: _____

שלום רב,

הנדון: החלטה של ועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על החלטת צוות רב-מקצועי

בדיון, מתוקף חוק החינוך המיוחד, התשמ"ח 1988 שנערך בוועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על החלטת צוות רב-מקצועי

בתאריך _____ ברשות המקומית _____

בעניין בנכם/בתכם _____ מספר תעודת זהות _____ תאריך לידה _____

הוחלט לדחות את ההשגה ולהשאיר את החלטת הצוות הרב-מקצועי על כנה

נימוקים להחלטה _____

הערות/ המלצות _____

להורים זכות להגיש עתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהליים

בכבוד רב,

יושב ראש ועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה

חתימה: _____

העתקים:

מפקח/ת המוסד החינוכי

מפקח/ת החינוך המיוחד

מנהל/ת מוסד החינוך

מנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית

מנהל/ת שירות פסיכולוגי חינוכי ברשות המקומית

נספח 9.ג - קבלת ההשגה

מדינת ישראל
משרד החינוך
מחוז _____

תאריך עברי: _____
תאריך לועזי: _____
נשלח בדואר רשום

לכבוד

ההורים: _____
התלמיד/ה: _____

שלום רב,

הנדון: החלטה של ועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על החלטת צוות רב-מקצועי

בדיון, מתוקף חוק החינוך המיוחד, התשמ"ח 1988 שנערך בוועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה על החלטת צוות רב-מקצועי

בתאריך _____ ברשות המקומית _____
בעניין בנכם/בתכם _____ מספר תעודת זהות _____ תאריך לידה _____

הוחלט לקבל את ההשגה שהוגשה בעניינינו/נה של בנכם/בתכם

בנכם/בתכם זכאי/ת לקבל שרותי חינוך מיוחדים מסל השילוב המוסדי

שנת הזכאות: _____
נימוקים להחלטה _____
הערות/ המלצות _____

בכבוד רב,

יושב ראש ועדת זכאות ואפיון ביושבה כוועדת השגה

חתימה: _____

העתקים:

מפקח/ת המוסד החינוכי
מפקח/ת החינוך המיוחד
מנהל/ת מוסד החינוך
מנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית
מנהל/ת שירות פסיכולוגי חינוכי ברשות המקומית

נספח 9.ד. הזמנת הורים ותלמיד לדיון בוועדת השגה

מדינת ישראל
משרד החינוך
מחוז _____

תאריך עברי: _____
תאריך לועזי: _____
נשלח בדואר רשום

לכבוד

ההורים: _____

התלמיד/ה: _____

שלום רב,

הנדון: הזמנה לדיון בוועדת השגה

מתוקף חוק החינוך המיוחד, התשמ"ח 1988, הנכם מוזמנים להשתתף בדיון ועדת השגה בעניין בקשתכם להשיג על החלטת ועדת זכאות ואפיון שנערכה

לבנכם/בתכם _____ ת.ז. _____ ברשות המקומית _____.

הדיון יתקיים בתאריך _____ בשעה _____ במקום _____

השתתפותכם בדיון חשובה ביותר.

הזמנה זו כוללת את בנכם/בתכם. במקרים שבהם השתתפות ילדכם עולה בקנה אחד עם טובתו, תוך התחשבות בגילו, בבשלותו, ברצונו ובנסיבותיו האישיות – במקרים אלה השתתפותו חיונית.

אם יש ברשותכם **מסמכים מקצועיים** נוספים על אילו שהוצגו בוועדת הזכאות והאפיון (פסיכולוגיים, רפואיים או אחרים) אשר לדעתכם יוכלו לעזור לוועדת ההשגה בקבלת החלטה, אתם מתבקשים להעבירם ליושב ראש הוועדה באמצעות הכתובת המצוינת בתחתית הדף.

אנא ודאו שהמסמכים חתומים על-ידי כותביהם ומצוין בהם שם כותב המסמך, מקצועו ומספר הרשיון שלו. רצוי להעביר את המסמכים ימים אחדים לפני מועד הדיון לידי יו"ר הוועדה.

אם אתם נזקקים להנגשה או לסיוע של אדם שיתרגם עבורכם את מהלך הדיון בוועדה, אנא הודיעונו על כך מראש. בכל מקרה תוכלו להביא מתרגם ו/או אדם מטעמכם שיסייע לכם.

אנו מבקשים להפנות את תשומת לבכם לכך שוועדת ההשגה רשאית לקיים את הדיון בענייננו/ה של בנכם/בתכם גם אם לא תיענו להזמנה זו לאחר שליחתה בפעם השנייה.

בכבוד רב,

יושב ראש ועדת השגה

חתימה: _____

הכתובת לפניות: _____ טל' _____

נספח 9.ה. פרוטוקול ועדת השגה מחוזית

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מחוז _____

פרוטוקול ועדת השגה

המתקיימת בתאריך: _____
 דיון בעניין השגה על החלטת ועדת זכאות ואפיון ברשות המקומית: _____
 מגיש ההשגה: _____ תאריך הגשת ההשגה: _____

ז. פרטי התלמיד/ה (מלא את הפרטים וסמן X במשבצות המתאימות)

השם הפרטי		שם המשפחה	מס' תעודת הזהות	תאריך הלידה	המין
זכר					
נקבה					

פרטי ההורים		המצב המשפחתי	הכתובת הפרטית	מס' הטלפון
שם הורה/ אפטרופוס				
שם הורה/ אפטרופוס				

דרגת הכיתה	סוג הכיתה		סוג מוסד החינוכי	סמל המוסד	שם המוסד שבו התלמיד לומד
	רגילה				
	כיתה לחנ"מ		חינוך רגיל		
	מיוחדת		חינוך מיוחד		

ח. הנוכחים בדיון

חברי הוועדה

התפקיד	שם חבר הוועדה	נוכח (כן/לא)
מנהל המחוז או נציגו		
פסיכולוג חינוכי		
מפקח כולל לחינוך מיוחד		
הורה לילד עם צרכים מיוחדים		
נציג של ארגון ציבורי		

המוזמנים

התפקיד	שם המוזמן	נוכח (כן/לא)

נוכחות ההורים : כן/לא. אם לא, מה הנימוק? _____

נוכחות התלמיד : כן/לא. אם לא, מה הנימוק? _____

ט. המסמכים

שם המסמך	מתאריך	חתום על-ידי	תפקיד מחבר המסמך	האם חסוי? (כן/לא)

י. מהלך הדיון (בהשתתפות ההורים)

עמדת ההורים, כפי שהוכתבה על ידי ההורים לרושם הפרוטוקול

עמדת התלמיד

יא. מהלך הדיון בהשתתפות חברי הוועדה בלבד

יב. פרטי ההחלטה (סמן X ליד אחת מארבע אפשרויות ההחלטה, ומלא את הפרטים הנדרשים בה, ולאחר מכן עבור לסעיף ז)

הוחלט לקיים דיון נוסף. המשך הדיון נקבע לתאריך: _____

הוחלט לדחות את ההשגה.

הוחלט לקבל את ההשגה ולשנות את החלטת ועדת זכאות ואפיון.

1. התלמיד אינו זכאי לקבל שרותי חינוך מיוחדים (הקף בעיגול)

2. התלמיד זכאי לשירותי חינוך מיוחדים (מלא את הפרטים)

- רמת תפקוד (גבוהה, בינונית-גבוהה, בינונית-נמוכה, נמוכה) _____
- ההורים זכאים לבחור את סוג המסגרת - כן/לא
- סוג המסגרת שנבחרה:
 - גן לחינוך רגיל
 - כיתה לחינוך רגיל
 - גן לחינוך מיוחד
 - כיתה לחינוך מיוחד בבית ספר רגיל
 - בית ספר לחינוך מיוחד

מועד תחילת הזכאות: _____

תוצאות ההצבעה של חברי הוועדה - בעד: ____ נגד: ____

יג. אפיון המוגבלות של התלמיד הזכאי לשירותי חינוך מיוחדים

האפיון ייעשה על-ידי הפסיכולוג החינוכי חבר הוועדה, בהתייעצות עם כל חברי הוועדה הקבועים, על סמך מסמכי האבחון שהובאו לפני הוועדה. יש לסמן ב-X ליד המוגבלות המאופיינת.

האפיון יתבצע במהלך ישיבת הוועדה ויהיה חלק בלתי נפרד מההחלטה המסכמת.

אפיון המוגבלות של התלמיד

סמן X	הקוד	אפיוני המוגבלות	אפיון המוגבלות	הנחיות
	51	משכל גבולי רב-בעייתי		
	65	חשד למוגבלות שכלית התפתחותית קלה		תקף לשנה אחת בלבד ויסומן רק אם אין אסמכתה של ועדה לאבחון מוגבלות שכלית התפתחותית
	52	מוגבלות שכלית קלה		
	66	חשד למוגבלות שכלית התפתחותית בינונית		תקף לשנה אחת בלבד ויסומן עד לקבלת אסמכתה של ועדה לאבחון מוגבלות שכלית התפתחותית
	53	מוגבלות שכלית התפתחותית בינונית		
	68	מוגבלות שכלית התפתחותית בינונית מורכבת		אפשר לסמן מוגבלות זו רק כאשר למוגבלות שכלית התפתחותית הבינונית נלווית אחת או יותר מהמוגבלויות הבאות: אוטיזם/ASD, הפרעות נפשיות, שיתוק מוחין או נכות פיזית, חירשות או מוגבלות בשמיעה, עיוורון או מוגבלות בראייה
	67	חשד למוגבלות התפתחותית קשה/עמוקה		תקף לשנה אחת בלבד ויסומן עד לקבלת אסמכתה של ועדה לאבחון מוגבלות שכלית התפתחותית
	54	מוגבלות שכלית התפתחותית קשה/עמוקה		מוגבלות שכלית התפתחותית קשה/עמוקה יסומן תמיד כמוגבלות עיקרית
	55	הפרעות התנהגותיות רגשיות / הפרעות התנהגותיות – AD(H)D		
	56	מוגבלות על רצף האוטיזם / ASD		סוג מוגבלות זה יאופיין על ידי שני גורמים: פסיכיאטר של ילדים ונוער/רופא ילדים בעל ניסיון של 3 שנים לפחות במכון להתפתחות הילד/מומחה בנוירולוגיה ובהתפתחות הילד; בנוסף, ובמקביל לבדיקה הרפואית, אבחון של פסיכולוג קליני מומחה בתחום הקליני של הילד/פסיכולוג התפתחותי/פסיכולוג שיקומי או חינוכי בעל הכשרה מוכחת בתחום האוטיזם
	57	הפרעות נפשיות		
	58	לקות למידה רב-בעייתית רב-בעייתית / AD(H)D		
	59	מוגבלות פיזית		
	60	מוגבלות בשמיעה/ חירשות		
	61	מוגבלות בראייה/ עיוורון		
	62	עיכוב התפתחותי תפקודי ושפתי		
	63	עיכוב התפתחותי בתחום השפתי		
	98	מחלות תסמונות נדירות		

י.ד. סיכום עמדת ההורים

טו. נימוקים להחלטה

אישור על רישום הפרוטוקול

שם רושם הפרוטוקול: _____

שם יושב ראש ועדת ההשגה: _____ חתימה: _____

שם המפקח על החינוך המיוחד / נציגו: _____ חתימה: _____

שם הפסיכולוג: _____ חתימה: _____

אם נכח בדיון חבר נוסף (מתוך ההרכב שנקבע על פי החוק), יש להוסיף את שמו ואת חתימתו

שם המפקח על החינוך הרגיל / נציגו: _____ חתימה: _____

שם נציג רשות מקומית: _____ חתימה: _____

שם נציג/ת הורים: _____ חתימה: _____

שם נציג/ת הארגון הציבורי: _____ חתימה: _____

נספח 9.1. מכתב החלטת ועדת השגה - דחיית ההשגה

מדינת ישראל
משרד החינוך
מחוז _____

תאריך עברי: _____
תאריך לועזי: _____
נשלח בדואר רשום

לכבוד

ההורים: _____

התלמיד/ה: _____

שלום רב,

הנדון: החלטת ועדת ההשגה בעניין בנכס/בתכס

בדיון, מתוקף חוק החינוך המיוחד, התשמ"ח 1988 שנערך בוועדת השגה

בתאריך _____ בעניין בנכס/בתכס _____ מספר תעודת זהות _____

תאריך לידה _____

הוחלט לדחות את ההשגה ולהשאיר את החלטה של ועדת זכאות ואפיון על כנה

נימוקים להחלטה _____

הערות/ המלצות _____

לתשומת לבכם:

- המחלקה לחינוך ברשות המקומית, תודיעכם בהודעה נפרדת לאיזה מוסד חינוך ישובץ בנכס/בתכס ועל מועד תחילת הלימודים בו.
- עומדת לכם הזכות להגיש עתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהליים

בכבוד רב,

יושב ראש ועדת השגה

חתימה: _____

העתקים:

מנהל/ת המחוז
יו"ר ועדת זכאות ואפיון ברשות המקומית
מנהל/ת המחלקה לחינוך ברשות המקומית
מנהל/ת מחלקת החינוך ברשות המקומית
מנהל/ת שירות פסיכולוגי חינוכי ברשות המקומית
מפקח/ת המוסד החינוכי
מנהל/ת מוסד החינוך

נספח 9.ז. מכתב החלטת ועדת השגה - החלטה על קבלת ההשגה

מדינת ישראל
משרד החינוך
מחוז _____

תאריך עברי: _____
תאריך לועזי: _____
נשלח בדואר רשום

לכבוד

ההורים: _____

התלמיד/ה: _____

שלום רב,

הנדון: החלטת ועדת ההשגה בעניין בנכס/בתכס

בדיון, מתוקף חוק החינוך המיוחד, התשמ"ח 1988 שנערך בוועדת השגה
בתאריך _____ בעניין בנכס/בתכס _____ מספר תעודת זהות _____
תאריך לידה _____

הוחלט לקבל את ההשגה שהוגשה בעניינו/נה של בנכס/בתכס

(יש למלא את הסעיפים הנדרשים להשגה זו בלבד ולמחוק סעיפים מיותרים)

זכאות

אינו/ה זכא/ת לשירותי חינוך מיוחדים

זכא/ת לשירותי חינוך מיוחדים

רמת תפקוד ואפיון מוגבלות

נקבעה לו/לה רמת תפקוד _____

אפיון קוד מוגבלות _____ סוג מוגבלות _____

סוג המסגרת:

גן לחינוך רגיל

כיתה לחינוך רגיל

גן לחינוך מיוחד

כיתה לחינוך מיוחד בבית ספר רגיל

בית ספר לחינוך מיוחד

נימוקים להחלטה

הערות/ המלצות

שנת הזכאות:

לתשומת לבכם:

- המחלקה לחינוך ברשות המקומית, תודיעכם בהודעה נפרדת לאיזה מוסד חינוך ישובץ בנכם/בתכם על מועד תחילת הלימודים בו.
- יישום הזכאות להסעה וליווי, יבחן בהתאם לנוהלי אגף הסעות נוכח השיבוץ בפועל.

בכבוד רב,

יושב ראש ועדת השגה

חתימה:

העתקים:

מנהל/ת המחוז
יו"ר ועדת זכאות ואפיון, ברשות המקומית
מנהל/ת המחלקה לחינוך ברשות המקומית
מנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית
מנהל/ת שירות פסיכולוגי חינוכי, רשות מקומית
מנהל/ת מוסד החינוך

נספח 10

סיכום דיון בנוגע לזכות ההורים לבחור את סוג המסגרת בה ילמד ילדם

שהתקיים בתאריך: בשנה"ל:

פרטי הפונה

מחוז:

המפקח על וועדות זכאות ואפיון במחוז:

יו"ר וועדות זכאות ואפיון ברשות המקומית:

פרטי התלמיד/ה (מלא את הפרטים וסמן X במשבצות המתאימות)

דרגת כיתה	סוג הכיתה		סוג מוסד החינוכי	המין		תאריך הלידה	מס' ת.ז.	שם משפחה	שם פרטי
	רגילה			זכר					
	כיתת חני"מ		חינוך מיוחד	נקבה					
	מיוחדת								

תאריך הדיון שהתקיים בוועדת זכאות ואפיון:

תאריך דיון שני:

הנוכחים בדיון

שם	התפקיד
	מנהלת אגף א' חינוך מיוחד או סגניתה – יו"ר

מסמכים מתוך מערכת וועדות זכאות ואפיון ששימשו בדיון

שאלון הפניה לוועדת זכאות ואפיון
פרוטוקול ועדת זכאות ואפיון – דיון ראשון
שאלון אמות מידה להתנהגות פוגעת
פרוטוקול ועדת זכאות ואפיון – דיון שני
מסמך קביל
תוכנית אישית / תכניות התערבות
שאלון הורים לקראת ועדת זכאות ואפיון
אחר

תיאור המקרה

מעיון בפרוטוקול של שני הדיונים בוועדת זכאות ואפיון עולה כי

משאלון ההפניה לוועדת זכאות ואפיון עולה כי

משאלון אמות המידה להתנהגות פוגעת עולה כי

מההערכה הפסיכולוגית עולה כי

משאלון ההורים עולה כי

עמדת ההורים:

החלטת וועדת זכאות ואפיון:

פרטי ההחלטה

(מחק את המיותר)

בהתאם לסמכות המוקנית לי בסעיף 7(ב)(4)(ב) לחוק חינוך מיוחד, הריני לאשר כי יש לאפשר להורי התלמיד זכות בחירה לעניין סוג המסגרת החינוכית בה ילמד ילדם. זאת כדי לאפשר לתלמיד הזדמנות נוספת למצות תהליכי טיפול ומענה מותאם במסגרת החינוכית בה בחרו הוריו.

וועדת זכאות ואפיון קיימה דיונים בעניינו של התלמיד על סמך חוות דעת של גורמים טיפוליים ומידע בכתב. הועדה החליטה כי על התלמיד לקבל מענה ייחודי המותאם לצרכיו בהתאם לסוג המסגרת החינוכית שוועדת זכאות ואפיון מצאה לנכון עבורו.

הריני לאשר את החלטת ועדת הזכאות והאפיון בהתאם לסמכות המוקנית לי בסעיף 7(ב)(4)(ב) לחוק חינוך מיוחד, וזאת לאור קיום חשש ממשי שהשמתו של התלמיד בסוג המסגרת שבחרו הוריו תביא לפגיעה ממשית בשלומם או בשלומם של אחרים.

על החתום

מנהל/ת אגף א' חינוך מיוחד/
סגנית מנהל/ת אגף א' חינוך מיוחד

תפוצה:

מנהל/ת מחוז _____
מפקח/ת על וועדות זכאות ואפיון במחוז _____

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המינהל הפדגוגי
 אגף חינוך מיוחד

א. טבלת תסמונות גנטיות/מחלות מיוחדות(קוד 98)

**מחלות/פגיעות במערכת השלד	מחלות ממאירות והשתלות איברים מחלות לב	מחלות של מערכת העצבים			תסמונות גנטיות
		מחלות מטבוליות	מחלות ניווניות	מחלות נירולוגיות	
דמוגבלות פרקים, כגון: JRA- Juvenile Rheumatoid arthritis, זאבת SLE Systemic Lupus Erythematosus **קטיעת גפיים **שבירת עצמות- (OI Osteogenesis Imperfecta) **מחלת פרטס- Perthes	פגיעה משמעותית בתפקוד בעקבות גידולים ממאירים, טיפולים כימותרפיים/הקרנות השתלת איברים - מומי לב בעלי השלכות תפקודיות, קשיים תפקודיים משמעותיים אחרי ניתוח לב	**מחלה מיטוכונדריואלית (כולל תסמונת ליי'ס- Leigh's) - נפגעי רמדיה	**ניוון שרירים Dystrophy Muscle - מחלת גושה Gaucher ** קנאבן Canavan - הונטר Hunter - נימן פיק Niemann-Pick ** אטקסיה טלאניאקטיזה AT- Ataxia Teleangiectasia ** טרשת נפוצה Multiple Sclerosis ** נירופתיה	נירופיברומטוזיס- Neurofibromatosis ** מחלת גיאן-בארה Guillain-Barre - דיסאוטונומיה משפחתית Familial Dysautonomia ** מיאסטניה Myasthenia Gravis - סטורג'-זובר Sturge-Weber ** ספינה ביפידה SB Spina Bifida Meningomyelocele ** שיתוק, אירוע מוחי CVA **פגיעות ראש	-תסמונת דאון Down syn - תסמונת ויליאמס Williams syn - תסמונת פראדר- וויליחן Prader Willi syn - תסמונת נונן- Noonan syn - תסמונת די-ג'ורג' Di George syn - תסמונת VCF Velo-cardio-facial - תסמונת פאנקוני- Fanconi syn -CHARGEAssociation - תסמונת סוטוס- Sotos syn - תסמונת רט תסמונת קבוקי - תסמונת טריצ'ר-קולינס Treacher Collins syn - תסמונת רובינשטיין- Rubinstein Taybi- -VACTER-

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המינהל הפדגוגי
 אגף א' חינוך מיוחד

תאריך עברי
 תאריך לועזי

**בקשה לדיון באגף חינוך מיוחד בזכאות לשירותי חינוך מיוחדים
 לתלמיד שמחלתו אינה נמצאת ברשימת המחלות הנדירות**

מחוז _____

שם התלמיד	מספר זהות	תאריך לידה	שלב כיתה בשנה"ל	בית ספר/גן	סמל מוסד	מתי"א	רשות

סיבת הבקשה:

מסמכים נדרשים אותם יש לצרף להפניית הבקשה לוועדה:

- טופס בקשה לדיון חתום ע"י המפקח/ת ומנהל/ת המת"א
- הערכה עדכנית מהשנה האחרונה שבוצעה על ידי רופא מומחה.
- תכנית אישית (תח"י)
- סיכום תצפית וחוות דעת של מומחית תחום במתי"א חתומה ע"י מנהלת המת"א
- דו"ח חינוכי של מנהל/ת הגן/המחנכת
- סכום דיון/ועדה אחרונה שהתקיימה בגין התלמיד טרם הפניית הבקשה, בהשתתפות ההורים על החומר להגיע לאגף לחינוך מיוחד עד ה- 15 באפריל

ללא צרוף כל המסמכים לא יתקיים דיון.

שם וחתימה מנהל/ת המסגרת _____ תאריך: _____

שם וחתימה מנהל/ת המת"א _____ תאריך: _____

שם וחתימה המפקח/ת _____ תאריך: _____

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף אי' חינוך מיוחד

הסכמת הורים להעברת מידע באמצעות המוסד החינוכי או דואר אלקטרוני

תאריך _____

שלום רב,

אנו הורי התלמיד/ה _____ מאשרים העברת עותק ממכתב החלטת ועדת הזכאות והאפיון בדבר זכאות בנו/ ביתנו

באמצעות :

- המוסד החינוכי בו לומד/ת בנו / ביתנו
- דוא"ל בכתובת _____

העברת המידע באמצעות הגורמים הנ"ל הינה על אחריותנו ובאישורנו.

מכתב המקור ישלח באמצעות דואר רשום

על החתום :

הורה _____

הורה _____

מענה בהתאם לסוג המוגבלות ולרמת התפקוד

תיקון מס' 11 לחוק החינוך המיוחד, תוספת שניה

טור א' סוג המוגבלות	טור ב' רמת תפקוד 1 גבוהה	טור ג' רמת תפקוד 2 בינונית גבוהה	טור ד' רמת תפקוד 3 בינונית נמוכה	טור ה' רמת תפקוד 4 נמוכה
משכל גבולי	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיות הצוות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל
מוגבלות שכלית-התפתחותית	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
חשד למוגבלות שכלית - התפתחותית	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
הפרעות התנהגות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיות הצוות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיות הצוות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל
מוגבלות על רצף אוטיזם/ASD	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	8 שעות סיוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
הפרעות נפשיות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיות הצוות	8 שעות סיוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
לקות למידה רב-בעייתית AD(H)D	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיות הצוות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיות הצוות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל
מוגבלות פיזית	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	8 שעות סיוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
מוגבלות שמיעה	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	8 שעות סיוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
מוגבלות ראייה	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	8 שעות סיוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות
עיכוב התפתחותי בתחום התפקודי	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיות הצוות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיות הצוות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל
עיכוב התפתחותי בתחום השפתי	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיות הצוות	מענה פרטני או קבוצתי, וכן הנחיות הצוות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל
מחלות ותסמונות נדירות	במידת הצורך שעות סיוע לפי הנחיות חוזר מנכ"ל	8 שעות סיוע לכל הפחות	16 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות	24 שעות סיוע לשבוע לכל הפחות

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המינהל הפדגוגי
 אגף א' חינוך מיוחד

סיכום דיון והסכמת הורים לקיום ועדת זכאות ואפיון בנוכחות חברי הועדה בלבד

שהתקיים בתאריך: בשנה"ל: במחוז:

פרטי התלמיד/ה (מלא את הפרטים וסמן X במשבצות המתאימות)

השם הפרטי		שם המשפחה	מס' תעודת הזהות	תאריך הלידה	המין
זכר					
נקבה					

פרטי המסגרת החינוכית (מלא את הפרטים וסמן X במשבצות המתאימות)

שם המוסד שבו התלמיד לומד	סמל המוסד	סוג מוסד החינוכי	סוג הגן/הכיתה	דרגת הגן/הכיתה
		חינוך רגיל	רגיל/ה	
			כיתה לחני"מ	
		חינוך מיוחד	מיוחד/ת	

הנוכחים בדיון

שם	התפקיד

מהלך הדיון וההחלטה

חתימת מנהל המוסד החינוכי: _____

הסכמת ההורים

אנו הורי התלמיד/ה _____ ת.ז. _____ מאשרים קיום דיון בוועדת זכאות ואפיון ללא נוכחותנו, מעודכנים באפיון המוגבלות וברמת התפקוד שנקבעו לבננו/בתנו בשאלון רמת תפקוד (ראמ"ה) ומבקשים את המשך לימודיו בסוג המסגרת החינוכית הנוכחי.

אנו מאשרים את הצגת המסמך הקביל על אבחנת המוגבלות של בננו/בתנו ואת שאר המסמכים הנדרשים לקיום הדיון בוועדה.

אנו מודעים לכך שהוועדה תקיים את הדיון בנוכחות חברי הוועדה בלבד, ללא נוכחות הצוות החינוכי וההורים.

על החתום :

שם ההורה _____

שם ההורה _____

חתימה _____

חתימה _____

העתק :

מנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית